

A világhírű kerékpár.

Főképviselet Magyarországra részére: 7660 Fodor Károly és Társa, Budapest, V., Erzsébet-tér 17. Pope Mfg. Co., gyárosok, Hartford, Conn.

„A világ legjobb sámfája“ FÖLDVÁRY IMRE férfi divat és fehérnemű raktárában. pánya 1.50 Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 11. sz. és VIII., Kerepesi-út 9. 7719 Férfi ingek, Jäger-áruk, vadász és sport-cikkkek dús választékban kaphatók. Kesttyük és Nyakkendők.

KIRÁLYNŐ-ARCZCRÉME, legjobb ismert arczszépítő a világon. Ezen arczcréme a legvékonyabb idők alatt eltávolítja az arczról minden bőrtisztítást, u. m. szepölő, pórszes, mészcsisz. s az azt befolyásoló és ártó szesz. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely 70 kr., királynő-arczcréme szappan 1 drb 30 kr. — Királynő-hőlgypor fehér, rózsás és créme szímben 1 doboz 70 krajczár. Székely-7721 déli főraktár: Temesváry József Angyal-gyógyszertára Zombor, Jókai-tér 2. Budapest Török József gyógyszerárban, Király-utca 18. sz.

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legújabb égyenes SAVANYU-KÚT

A NAGY KRACH! New-York és London az európai szárazföldet sem kímélték meg a nagy esztárgyár indítatva éreztetve magát egész készletét — a munkadíj csekély megterhelése mellett — eljándékozni. En vagyok felhatalmazva ezen megbízást eszközölni. En tehát minden embernek adom az alant felsorolt tárgyakat pusztán 6 frt 60 kr. megterhelése mellett és pedig:

- 6 drb legfin. asztalkést val.ang. pengével, 6 amer. szab. ezüst villát egy drból, 6 evőkanalat, 12 evőkanalat, 1 levesmerőkanalat, 1 tejszórtót, 6 angol Victoria-tálcát, 2 pompás asztal-gyertyatartót, 1 teasszűrőt, 1 legfinomabb oszlokszűrőt, 44 drb összesen csak 6 frt 60 kr.

nem szélhámos! ezennel nyilvánosan kötelezem magamat arra hogy ha az árú nem felel meg, kifogás nélkül visszazármarítom a pénzt. Senki se mulassza el a kedvező alkalmat, ezen remek garnitúrát megszerezni, a mely különösen ajánlatos házassági és alkalmi ajándéknak és jobb hártársók részére. 7749

Kapható csak HIRSCHBERG A.-nál az egyesült amerikai szabad. ezüstárú gyár főképviseleténél, Bécs, II., Rembrandtstrasse 19/7. Telefon 7114.

Székelydés a vidékre utánvétel, vagy az összeg előlege befizetése mellett. Tiszteletdíj-hozza 10 kr. Csupán az itt látható védjeggyel valódi. (Egészségi drc.) Kivonat az elismerő levelekből: Bezes evőszójtálmányát megkaptam, melyvel nagyon meg vagyok elégedve és kérem még egy olyan garnitúrát, 14 drb. amer. szab. ezüstből utánn. Kldeni. Bozovics, Kr. Szabóry. 18/7. 896. Keresztes S. főszolgabíró. Az első kldeménynyel nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy garnitúrát. Kálcs. Majorosy János, kanonok. A kldeményt vettem, nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy kldeményt 6 frt 60 kr. Bányfő báró 6 ezell.

VASÁRNAPI UJSÁG

26. SZÁM. 1898. BUDAPEST, JUNIUS 26. 45. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt 1 félre — 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt félre — 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.— félre — 2.50 Külföldi előfizetőknek a postálag meghatározott viteldi is csatolandó.

SZÖGYÉNY-MARICH LÁSZLÓ EZÜST-MENYEGZŐJE.

SZÜK CSALÁDI KÖRBE, de a legteljesebb házi boldogság egész melegtől áthatott örömmel ült Szögyény-Marich László és neje, Geramb Mária báróné e hó 14-én, egybekelésük 25-ik évfordulóján. Ezüst-menyegzővel ünnepelték meg azt a szövetséget, melyet eleitől fogva oly példás szeretet és zavartalan boldogság jellemez. Szögyény-Marich László ez idő szerint mo-

narkhiánk nagykövete a német császári udvarnál s így családjával együtt rendesen Berlinben lakik; házasságának most lefolyt örömméppét azonban nem a fényes német fővárosban, hanem itthon tartotta meg fehérmegyei ősi birtokán, a kis Csór helységet díszítő kastélyában, hol külföldön tartózkodása óta csak pihenés végett szokott megfordulni koronként. Családi ünnepélyét a nagyvilág zajától távol tartotta meg, de az iránta való nagy érdeklődés elől nem vonulhatott el. Az uralkodói palotáktól a szalmafedélű kunyhókig igen sok helyről érkez-

tek üdvözlések és szerencsekívánatok a csóri örömméppé. S ezt igen természetesnek kell találnunk, ha Szögyény-Marich László eddigi életén és pályafutásán végigtekintünk. Olyan régi előkelő nemes családból származván, mely a XIV-ik század óta nagy számmal adott kiváló szereplőket a magyar köz- és politikai életnek, már öröklött hagyományainál fogva is nagyobb föladatok teljesítésére kellett vállalkoznia. Ehhez járult, hogy a Gondviseléstől nyert kiváló tehetségeit és személyes tulajdonait olyan apa vezetése alatt

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (szaját házában.) Az arany éremmel kitüntetve. Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-hányá, és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítja. E homlokzat-fest. kek, melyek mérsékben feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különkint 16 krtól felfelé szállítatnak, és a mi a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel. — Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. 7645

Soha nem remélt jó érzet! Nyári gummiczipők. Párja barnában vagy fehériben 1 frt 60 kr. A lábatlap hossz-mértéke teljesen elegeted. Utánn-vételül küldi 7736 F. NASKE Prága, Poří 41.

Üdvös tanács. Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarnál Egger biztos hatású MELLPASZTILLAI veendő. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásnak bizonyultak Egger Szóda-Pasztillái. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszer-tárban. — Fő- és székelydési raktár Magyarországon: „Nador“-gyógyszertár Budapest, Váci-körút 17. sz. 7230

Allamlag kedvezményezett gőzörfő berendezett első magyar Torony-óra-gyár 7615 Máyer Károly L. utóda Müller János Budapest VII., Kazinczy-utca 3. sz. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

A szépség emelésére, bőrképzésére és fenntartására legkínálóbb, teljesen ártalmatlan, vegyíztiszta és zsírmertés készítmény az IRÉN-CRÉME hirtve, az elegáns hölgyek által használt arczcréme, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arczot, eltávolítja az arczból szepölő, májfoltot, pórszeset, bőrtájkát (mitesser) és minden más bőrbaját. Irén-szappan az Irén-pouderrel használva, hatása meglepő. Egy tégely Irén-créme 50 kr., Irén-hőlgypor 60 kr., Irén-szappan 40 kr. — Megrendelhető Benkovich Mihály gyógyszerárából 7705 Nagybecskerek, Melencei-utca.

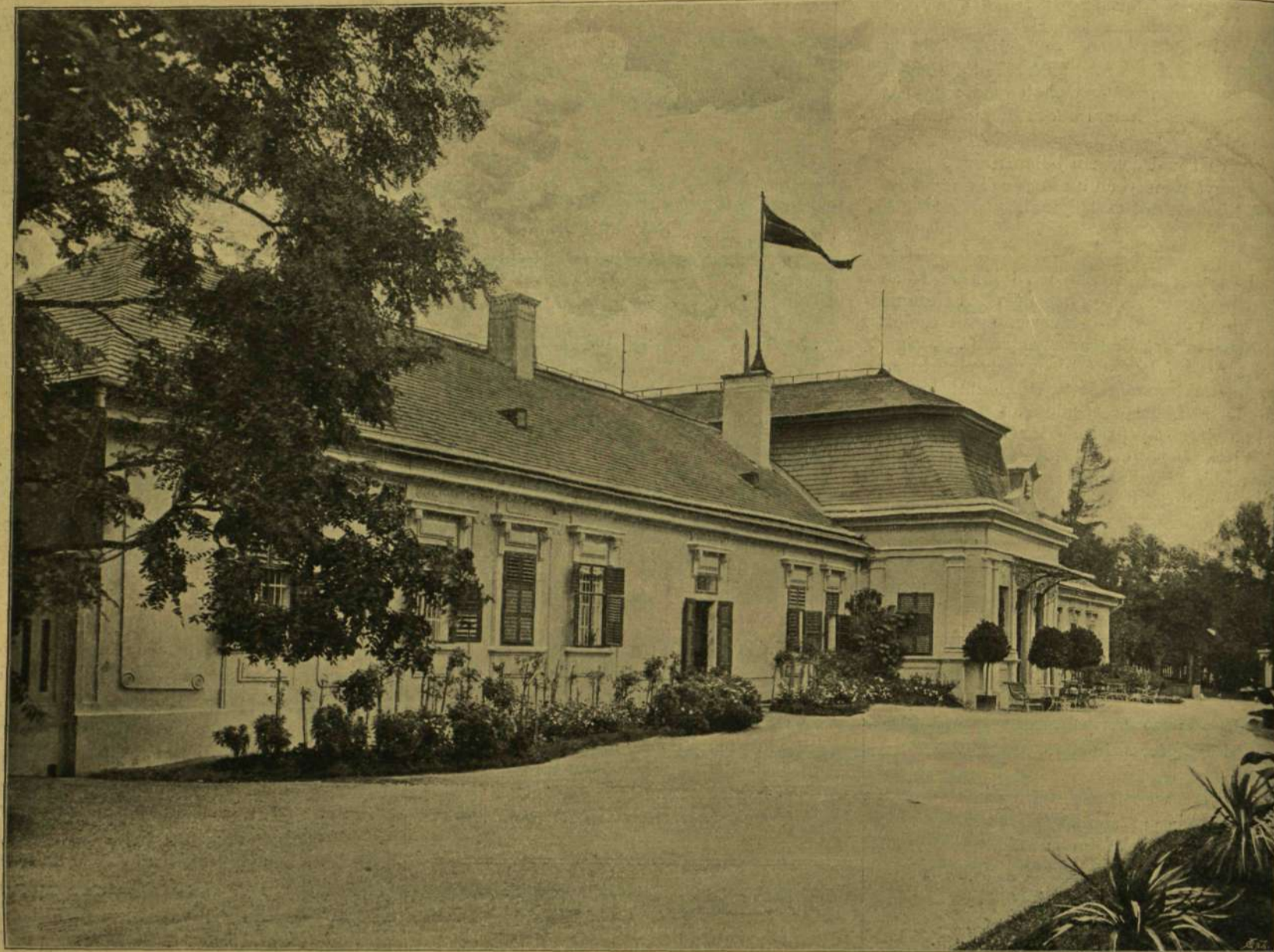
WOTTITZ MANFRED REPRODUKÁLO-MŰINTÉZET PHOTO-CZINKOCRAFIA DIRECT ANGL. RENDSZER SZERINTI-ELJÁRÁS BECS VIII. Bez. Josefstädterstrasse 48 VII. BUDAPEST 47 AKÁCSFA-UTCA 47. CIGÉK: AUTOTYPIA PHOTYPPIA CHEMICRARIA

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik! Az Eszéki Spitzer Kenőcs és az eszéki Salvator szappan Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentul is VÉDJEGY. 7709 Eszéken, felsőváros. DIENES G. J.-féle gyógyszerárban készul és megrendelhető. — Szeploket és májfoltokat valamint az összes bőrtisztítási-akat biztosan eltávolít. 1 tégely valódi Spitzer kenőcs 35 kr. 1 üveg valódi Spitzer mosdóvíz 40 kr. 1 darab valódi Salvator szappan 50 kr. 1 tégely képszáta 60 kr. 1 doboz valódi Lyoni rizspor 3 színben 50 kr. és 1 frt. Figyelmeztetés. Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el van- nak látva és kéretik a t. közönség csakis Dienes-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni. Főraktár Budapest: TÖRÖK JÓZSEF úrnál Király-utca 12.

SZÖGYÉNY-MARICH LÁSZLÓ NEJÉVEL ÉS LEÁNYAIVAL A CSÓRI PARKBAN. Erdélyi fényképe.

A CSÓRI KASTÉLY.

RÉSZLET A CSÓRI PARKBÓL.

Erdélyi fényképei.

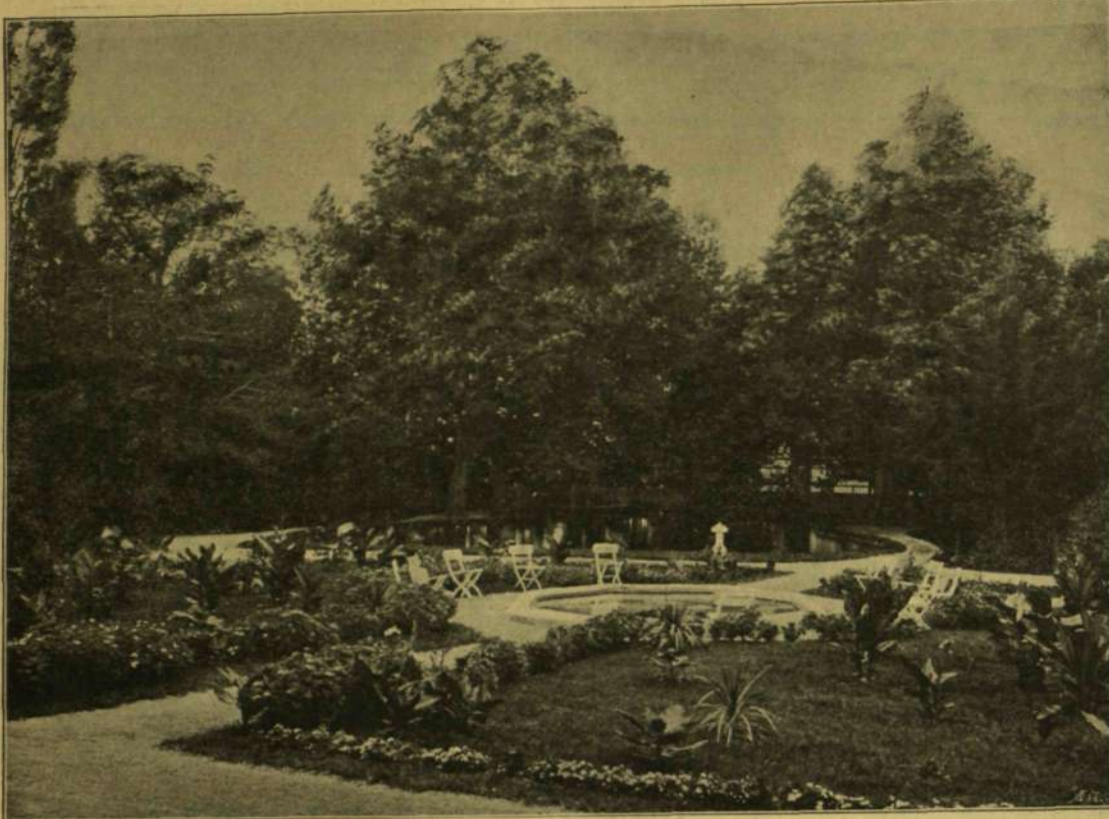

A CSÓRI KASTÉLY EGYIK TERME.

A KÖNYVTÁR-TEREM A CSÓRI KASTÉLYBAN.

Erdélyi fényképei.

A CSÓRI PARK TAVA.

Erdélyi fényképe.

világ végéig sem birna új harangokat csináltatni. Kivált meg *ilyeneket!* . . .

Hanem hát Szabó Márton uram a bibliát is sokat olvasgatta s mostani nagy töprengései közben egyszerre csak eszébe ötlött böles Salamonnak ama mondása, hogy: «Minden akarat megeselekedésének vagyon ideje és módja.»

No, hát akarata Szabó uramnak ugyancsak volna; a megeselekedésnek módja pedig az lesz, hogy *ő maga* fogja azt a három harangot megcsináltatni!

S ugy megőrült ennek a remek gondolatnak, mintha az a három dicső harang ott kongott, zúgott volna már is a faluja tornyában.

Mikor harmadnap elment a zálogban hagyott szerződést kiváltani, beköszöntött az ottani papozós s nagy szívbeli aggodalmak közt megkérdezte tőle, hogy hol és mennyiért öntötték azt a szívhez szóló hangú három harangot?

A tiszteletes megmondta szívesen, még a számadásokat is megmutatta, de bizony a szíve verése is megállott Szabó Mártonnak, a mint meghallotta, hogy kerek négyezerkétszáz forint kell olyan három harangért!

Ugy érezte, mintha megszédült volna; alig tudott a paptól elköszönni. Négyezerkétszáz forint! Rettenetes sok pénz az, hiszen ő még ezret sem látott életében egy rakáson, nem-hogy négyezeret. Rettenetes summa, rettenetes!

Hanem megint csak eszébe jutott a böles Salamon mondása, annak pedig igaznak kell lenni: «Minden akarat megeselekedésének vagyon ideje és módja.» És ez megint erőt, bizodalmat öntött a Szabó uram megsegített szívére s így kiáltott fel:

— Ha szegény vagyok is, mégis csak össze-csinálom. Majd megsegít rá a jó Isten!

Mert hát földi javakban bizony nem igen bővelkedett Szabó uram s egy kis ócska háznál, parányi földjénél és néhány marhácskájánál alig volt egyebe. Még Sára asszony, az a jólelkű felesége is elköltözött harmadéve, az is itt hagyta özvegyen, pedig olyan nagy segítségére volt mindenkiben.

Hozzá fogott aztán Szabó Márton a nagy munkához, hogy azt a temérdek kincset össze-teremtse. Mindig munkás ember volt, de most

kétannyt dolgozott, mint máskor, s a mit kerest, mind egy garasig félretette a harangra. Dehogy költött volna el egy pénzt is. Nem vágott ezentul soha szalonát sem a kenyéréhez, hanem evés idején kiment a kis, szűk kamarába, — ott csüngött faszegen az oldal-szalonna, — s a kése hegyével kikarcolt rajta egy ételre való darabot: No, most ennyit ettem volna meg, de nem bánom, hadd maradjon a harangra. Jól esnék, nagyon jól esnék, de még majd sokkal jobban esik az a remek szép harangszó!

Igy ment ez naponként, míg az egész oldal ki lett karcolásra. Ekkor nagy lelki gyönyörűséggel végig legeltette rajta a szemeit, aztán eladta a harangalapra.

A tehene tejéből sem ivott már meg egy cseppet sem, azt is eladta mind. «Édes a tej, de még édesebb lesz annak a három harangnak a szava!»

Igy aztán apránként gyüldögélt, szaporodott a pénz. Nagy sokára összekerekült az első ezer forint, majd a második, harmadik és negyedik is.

Nagy lett a Szabó uram boldogsága, álmában is mindig harangszót hallott már. De hogy is ne, hiszen immár bizonyosan beteljesedik lelkének régi vágyódása: szép harangszóval temetik el, majd ha elköltözik az árnyékvilágból. Még csak kétszáz forint hiányzik, az meg nem soká összekerekül már! Hej, csak az az áldott jó lelkű anyjuk volna még életben, hogy azt is annak a három harangnak a felséges hangjai közt kisérethetné ki a temetőbe. Szegény jó Sára, hogy része nem lehet ebben a nagy gyönyörűségben! . . .

Végre elérkezett a várva-várt idő, midőn az egész összeg meg egy pénzig együtt volt. Tizenkilenc évig dolgozott és koplalt érte Szabó uram, de hát nem hiányzott belőle egy garas sem.

A harangöntő is elvégezte a maga dolgát s egy délután egyszer csak három nagy ökörszekéren meg is hozták a harangokat. Gyönyörű, remek volt valamennyi, tán a világon sincs párja!

Másnap felhúzták a harangokat a toronyba, valamennyi gyermek mind belé kapaszkodott a vontató kötelbe, hogy késő vénségükben is eszükbe jusson a nagy esemény.

Szabó Márton uram nézte, nézte a mint

egyiket a másik után emelik a magasba, de nem szólt egy szót sem, csak a szemét törölgette, meg olykor-olykor a szívét tapogatta. Olyan különös, nehéz volt most a szíve; soha sem érezte még ilyennek. Nyilván a nagy öröm miatt.

Épen egy szombaton ment végbe a felhúzás nagy munkája, de az nap nem szólaltatták már meg a harangokat. Nem, majd holnap; akkor harangoznak be velük először. Az esperes maga tart imádságot. Megígérte, hogy eljön.

Szabó Márton uram egész éjszaka egyedül csepet sem aludt. De hiszen hogy is lehetne ilyenkor aludni!

Hajnalba már ott járkált a templom körül s vágyó szemekkel tekintgetett fel a toronyba.

— Nem soká meghallom már a hangját, nem soká!

Az emberek is apránként hullongani, gyülekezni kezdtek. Körülvették Szabó uramat. Mindenki szeretett volna a harangok sorja felől bővebben beszélgetni, de Szabó uram csak felfelé nézett és hallgatott; azt sem tudta; mit beszélnek a többiek.

Egyszer mondott ennyit a körülte lézengőknek:

— Nagyon tele van az én szívem örömmel, atyámfiai, nagyon. Tán ki sem bírom . . . De hát elköltözhetem már én is a feleségem után . . . Beteljesedett a miért dolgoztam, fardatam, éheztem . . . Mindjárt meghalljuk, mindjárt . . .

S csakugyan, ime a harangozó épen kijött a paptól s indult felfelé a toronyba. Kevély volt most Bürkös Péter szörnyen s jelentőség-teljes leereszkedéssel intett a népek, hogy mindjárt kezdődik a nagy dolog.

Bürkös csakhamar eltűnt a torony ajtajában, azzal a két legényvel, a kiket segíteni föl-eresztett. A körülálló nép elcsendesedett s mindenki oda függesztette a szemét a toronyra, fel oda, a hol a harangok állanak.

Egy percz múlva lehallatszott valami halk nesz a toronyból, hogy no, már lögtetik, már hozzá fogtak s látszott is holmi mozgás a keskeny ablakon át. Egyszerre aztán csak mé-lán, felséges komolysággal megkondult a legnagyobb harang:

— Kong-kong-kong.

Szabó Márton uram belekapaszkodott az óriási Tokodi János karjába, a ki épen mellette állt:

— Jaj, fogj meg, János öcsém, fogj meg!

Az öreg harang kezdő kongásába hamar belevegült a két másiké is, aztán együtt esengett-zúgott mind a három. De milyen gyönyörűen, milyen szívhez szólón! Nincs ilyen három harang több széles e világon, nincs!

Szabó Márton mindjobban szorította az óriási Tokodi karját, majd egyszerre csak hirtelen eleresztette. Sápadt lett az arca, mint a viasz, a könyv meg patak módjára ömlött rajta végig.

Hirtelen mind a két kezével a szívéhez kapott:

— Oh, be szép . . . Istenem, Istenem . . .

Azzal megsuklott a térde Szabó Mártonnak, megtántorodott s hanyatt esett a földre. A szeme olyan lett, mint a homályos bádóg, de még most is a toronyablak felé meredt.

A roppant erejű Tokodi felkapta Szabó Mártont a földről s azt kérdezte tőle:

— Hát kendet mi lelte, bátyám?

De szegény Szabó Márton nem felelt már.

Az ilyesmikben tudós Nagy Erzsók asszony mindjárt belelátott a dologba, csak épen rá nézett Szabó uramra s azt mondta hogy:

— Meghalt ez, lelkeim, meghalt. Nyilván a szíve hasadt meg . . . Oh, de szerencsés a megboldogult, oh, de szerencsés: lám, ő maga lesz az első, a kit az új harangokkal temetnek el!

A KUBAI FÖLKELOK KÖZÖTT.

Az amerikaiak tudvalevőleg már a háború kitörése előtt is több ízben küldötték a kubai fölkélok segítségét: fegyvert, lőszert, élelmi szereket, stb. A fölkélok csak az ő segítségükkel tudta magát oly sokáig tartani a spanyolok erőfeszítései ellenében.

Egy ilyen segítségvívó expedíciónak volt a tagja egy *Emory W. Fenn* nevű amerikai, a ki két hónapot töltött együtt a fölkélokkel, mint őrnagy a hadseregükben s ottani tapasztalatait egy amerikai folyóiratban le is írta. Mivel a kubai fölkélok, élet- és harcmódjukról, törekvéseikről nagyon kevés biztos adat került eddig a nyilvánosság elé, érdekesnek tartjuk *Mr. Fenn* leírásából egyet-mást közölni.

Kikerülve a spanyol cirikáló hajók figyelmét, — írja a derék yankee, — kikötöttek fegyverekkel, töltenyekkel s egyebekkel megrakott hajóikon Kuba éjszakkéleti partján, a fölkélok elpusztított *Banes* város közelében. Óvatosságot követve után partra szállottak s két embert a legközelebbi kubai táborba s a föld népének értesítésére küldöttek. Másnap meg is jelent egy kisebb kubai csapat. *Bruno Marino* őrnagy vezetése alatt. Ez az őrnagy egy telivér néger, mintegy ötven éves, hét láb magas, nyúlánk férfi. Irni, olvasni nem tud ugyan, angolul még kevesebbé, de igen értelmes ember s kitűnően ismeri a sziget minden zegé-zugát.

A fegyveres fölkélokön kívül nagy számú fegyvertelen kubai is jelentkezett. A kiket az amerikaiaktól kapott fegyverekkel azonnal fölfegyvereztek s besorozták *Marino* őrnagy csapatába.

Az expedíció, a többi szállítmányt jól elrejtve, a sziget belsejébe ment, hogy megvárja *Garcia* tábornokot, a fölkélok vezérét. *Garcia* mintegy két hét múlva érkezett meg négyezer emberével, a kiknek nagy része igen hiányosan volt felszerelve, vagy épen fegyvertelen volt. A tiszteken kívül csaknem mind mezítáb voltak. Képviselve voltak köztük a szigetnek leggazdagabb s legszegényebb lakói — két harmadrésztük pedig szeresen volt.

Ezek hozzáálltak a hajórokomány elszállításához s fedezésükre a fővezér *Mario Menocal* brigadéroszt rendelte ki mintegy ezer emberrel. Ez a csapat aztán teherhordó állatok s járható utak híján, darabonként, a hátán szállította el az amerikaiak adományát; nevezetesen 2300 puskát, másfél millió töltenyt, két ágyút, — egy tizenkét fontosat és egy dinamit-szöröt, — háromezer agyú-töltényt, háromezer font dinamitot, nagy mennyiségű elektromos batteriát és vezetéket, orvosszereket, stb.

Garcia tábornok jutalmulá tisztekké nevezte ki az amerikai expedíció tagjait; *Mr. Fenn* re a robbantó-osztály vezetését bízta s e minőségében *Mariano Torres* tábornok vezérkarába osztotta be.

Mr. Fenn több ízben volt tanúja a fölkélok és a spanyolok közti kisebb-nagyobb csatározásoknak, melyek — mint írja — mindig a spanyolok csufos vereségével végződtek s minden elesett kubaira legalább is tíz-húsz spanyol halott esett.

Annak a csapatnak, melyben *Mr. Fenn* szolgált, badi műveleti főkép a san-jago-de-kubai kerületre szorítottak. A tartomány, melynek lakói legnagyobb részt a rabszolgaság idején oda került négerék, csaknem teljesen a fölkélok kezében volt, a kik ott egészen berendezkedtek. Polgári hivatalnokokat is állítottak a falukba, a kiknek feladata volt, hogy a fölkélok családjai-nak a hadsereg számára szükséges eleségnek, lovaknak s más egyebeknek gondját viseljék. A kubai katona főleg növényi eledelekkel él, s hogy egyes helyeket egészen ki ne pusztítsanak, a csapatokat kisebb szakaszokra osztották, ha hosszabb ideig akartak egy helyen tartózkodni. Banán, édes burgonya, tök s a tápláló *yuca* a fő eledelek, melyeket silve-főve egyaránt esznek.

Rendszerint valami tisztáson vagy útszélén ütnek tábornok, a hol víz is van közel és fü a lovaknak. Sátorakat csak akkor emelnek, ha hosszabb ideig maradnak egy helyben. Négy czölöpöt vernek a földre, ezeken négy rudat keresztbe fektetnek, aztán vesszővel és banán-levelekkel befödik: ez az egész sátor. A tisztekek ponyváik is vannak, melyeket szünög-

hálóik fölé mennyezetnek feszítenek ki. A legény-ség között nagy úr az, a kinek szünoghálója is van. Tüzet aczállal s kovával ütnek; gyufájuk legfeljebb csak olyankor van, pár napig, ha egy-egy várost kiraboltak. Minden katona maga főzi az enni valóját; a tiszteknek azonban szolgáljuk is van.

Réggel kávé, vagy *sambumbiá* (czukros víz) isznak, ezenkívül kétszer esznek napjában, déli 11 órákor és este 6 órákor. Napközben, ha nincsenek úton, nagyobbára élelmük beszerzésével vannak elfoglalva. Gyakran masiroznak éjszaka és szeretik az éjjeli támadásokat.

Néha húshoz is jutnak. Ilyenkor reggel levágják a barmokat és kiki megkapja a maga részét, a melyet apró szeletekre vágva a napon szárítanak meg. A mi állati részeket nem tudnak fölhasználni, ott hagyják a mindenféle nagy számban koválygó sasoknak.

Mr. Fenn csapatának lett feladata, hogy a Holguintól Gibarába vezető vasúton megakadályozza a közlekedést. A vasútvonal apró spanyol erődökkel s több jól megerősített állomással lévén védve, veszedelem nélkül nem támadhattak meg. Így hát főkép a hidakat igyekeztek lerombolni. Ez a szerep a robbantó osztálynak jutott, melynek parancsnoka, *Mr. Fenn*, kis bombákat készített bambusz nádából, melyeket drótra fűzve a felrobbantani szándékolt helyen elrejtettek s elektromos árammal gyújtottak meg. Három hidat robbantottak fel így. Egy nap egy nagy lokomotívot pusztítottak el ily módon: Egy vasból készült ócska szódavizes hordónak egyik felébe negyvenkét font dinamitot tettek és lefojtották egy fadarabbal. Két villamos gyujtót illesztettek belé drótra fűzve s az egész készsége három hüvelyk vastagságban kemény fát kötözték. Az így készült bombát aztán éjszaka öszvérhátón a sinekhez vitték s az egyik sín alatt egy távirópóznával szemközt helyezték el. Kész lévén a dolog, várták a reggelt, a vonat érkezének idejét. Hat órákor arra járt a pályafelvigyázó, nem vett észre semmit. Hét óra felé érkezett a vonat, a mely a mozdonyon kívül két kocsi-ból (egy katona-szállító waggonból s egy személyszállító kocsi-ból) állt. A vonat lassan haladt s a mikor a lokomotív az említett távirópózna elé ért, *Mr. Fenn* megindította az elektromos áramot. Egy óriási robbanás és a lokomotív a levegőbe repült. A hozzácsatolt két kocsinak nem esett baja. Az egyik elhelyezett katonák pokoli tüzelést kezdtek a fölkélokra, a kik erre jónak látták elvonulni. Hasonló módon robbantottak föl még két hidat.

Rész volt *Mr. Fenn* egy város elfoglalásában. *Victoria de las Tunas* e város neve, melyet néhány nap alatt hatalmukba kerítették, benne két Krupp-ágyút és igen sok lőszert. Elmond az amerikai író egy, kissé kalandosnak tetsző csatát is, a mikor *Carlos Garcia* ezredes, a fővezér vitéz fia, négy százötven emberével három ezer spanyolt vert meg egy órai ütközetben. Ez a *Carlos Garcia* különben polgári foglalkozására nézve azelőtt fogorvos volt. *Fenn* úr nem győzi dicsérni vitézségét s katonai tehetségét.

Nagy bajuk a fölkéloknek, hogy kevés az orvosuk. Jó, ha egy egész hadosztályra egyetlen egy orvos jut. Gyógyszereik sem igen vannak, s ezért könnyebb sebesülések is igen gyakran végtetésekké válnak. Az orvosok betanítanak ugyan egy pár értelmesebb altisztet a legelső segély nyújtására, ellátják őket a legszükségesebb kötıszerekkel, karbóllal, chininnel, stb.; de ez mind nem elég; gyakran kell a sebesülteket jó messzire vinni, lóháton vagy szünoghálóba takarva, míg sebeiket bekötözhetik. Az első segély után, a kinek szüksége van rá, az e célra berendezett kórházakba viszik, melyeket elhagyott erdei tanyaházakban rendeznek be. Négy karót a földre vernek, a kárkba fűrt lyukakon át póznákat fektetnek keresztbe, beföldik jól banán-levelekkel — ezek az ágyak. A kórházban egy *practicante* (betegápoló) van alkalmazva, de az orvosok is belátogatnak, a hánszor csak tehetik. Ugyanazon ágyba nem fektetnek egymás után két beteget. A mely ágy gazdátlanul lett, kidobják s újat csinálnak helyette. Gyógyszerek és kötıszerek bőven vanlyette. Gyógyszerek és kötıszerek bőven vanlyette. Gyógyszerek és kötıszerek bőven vanlyette.

Négy karót a földre vernek, a kárkba fűrt lyukakon át póznákat fektetnek keresztbe, beföldik jól banán-levelekkel — ezek az ágyak. A kórházban egy *practicante* (betegápoló) van alkalmazva, de az orvosok is belátogatnak, a hánszor csak tehetik. Ugyanazon ágyba nem fektetnek egymás után két beteget. A mely ágy gazdátlanul lett, kidobják s újat csinálnak helyette. Gyógyszerek és kötıszerek bőven vanlyette. Gyógyszerek és kötıszerek bőven vanlyette. Gyógyszerek és kötıszerek bőven vanlyette.

fegyverei ritkán ütnek nagy sebet, de ha Remington-fegyverből robbanó golyóval lönek, gyakran végtetes a sebesülés.

Ez időben — írja *Mr. Fenn*, — a tengerparti nagy városok kivételével Kuba egész keleti partvidéke a fölkélok kezében volt.

Tíz hónapig járt a derék yankee a fölkélokkel; aztán búcsút vett tőlük, hogy haza térjen. *Garcia* tábornoktól igazolványt kapott az utazásra s egyúttal szolgálatai jutalmul őrnagynak nevezték ki. Hazafelé utaztában a spanyolok kezébe került, a kik megkötözve hurcolták magukkal egy darabig, majd néhány magasabb rangú tiszt közbelépésére Havannába szállították, a hol egy Amerikába készülő hajóra szállhatott.

KLUB-ÉLET NEW-YORKBAN.

Az ötödik avenuen, a mi New-Yorkban megközelítőleg az, a mi nálunk az Andrássy-út, tüneményes gyorsasággal emelkedtek a szebbnél szebb, pompás paloták. És ezzel a föllendüléssel lépezt tartott a klubok száma is.

Hogy egy kis statisztikát adjak, megemlíthetem, hogy New-Yorkban a legelőkelőbb társaságnak ötven klubja van; százon felül van a mindenféle yacht-, sport-, athleta- és kerékpáros-klub s százötvenre tehető ez idő szerint a többi, különböző című és célú klubok száma.

A város leggazdagabb és legelőkelőbb klubjainak élén állanak az: «Union League», «Knickerbocker», «Metropolitan» és «Kalumet». Ezek közt legrégebb a «Knickerbocker» és legújabb, de legfényesebb az «Union League», mely egyúttal Amerika legelőkelőbb politikai klubja is. Jelszava: «Harcolni az illoyaltás ellen, jó kormányzatot szerezni és az amerikai polgárságot magasra emelni».

Mac Kinley megválasztása alkalmával az «Union League» átvette a vezérszerepet és óriási választási pénzalapot gyűjtött össze. Pénzügyi bizottsága 24 tagból áll, kiknek összes vagyontát 180 millió dollárra becsülték. Ez nem is olyan csodálatos nagy összeg, ha meggondoljuk, hogy köztök volt *Vanderbilt*, *Rockefeller*, *Huntington* és az amerikai pénzarisztokrácia több más híres tagja. Az ötödik avenuenek legszebb részén emelkedik ennek a klubnak a palotája, *Anna királynő* idejébéli modorban, vörös kőből építve. A főudányban *New-York* legelőkelőbb világa hullámszik el a ablakai alatt. A klub jelenlegi igazgatója Amerikának volt párisi követe, *Porter Horace* tábornok. Hogy mennyire népszerű ez a klub, kitűnik abból is, hogy a tagajánlási iven állandóan 300—350 belépni óhajtonak a neve olvasható.

A «Knickerbocker» klubot 1836-ban alapították. Az «Union League»-nál csak 500-zal kevesebb, vagyis 2000 tagja van. A börze túlságos hatalmának ellensúlyozására alapítottott és meglehetősen arisztokratikus szellem uralkodik benne. Hogy valaki tagja lehessen, ki kell mutatnia, hogy valamelyik ősrégi angol-, skót- vagy hollandi családból származik. Ennek a zárkózottságnak tudható be, hogy újabb időben meglehetősen üresek a termei.

New-Yorkban általánosan el van ismerve, hogy a világ legszebb klubhelyiségeivel a «Metropolitan» díszkedhet. Ez a klub is az ötödik avenuen épült és az úgynevezett Central-parkkal van szemben. Kívül-belül márvány az egész és a 20 láb magas előcsarnok párját ritkítja pompájában és szépségében. A pazarlani annyozott tetőről és a tűkörtsima, fehér falakról tündéresen verődik vissza a villámfény. Nyáron a tagok fent étköznek a palota tetején, a honnan remek kilátás esik az egész városra.

A «Lotos Klub» írók, hírlapírók, művészek, zenészek és színészek gyülekező helye. Tagjainak felvételében ez a klub a legszabadelvűbb. So nemzetiség, se vallás, se politikai nézetek nem jönnek itt tekintetbe, mint a többi klubok egyénymélyikénel.

Évente egyszer az «Union League» fényes termeiben és a «Lotos Klub»-ban művészeti kiállítás szokat rendezni és ez az egyetlen alkalom, a hol nők is részt vehetnek a rendezésben. Különben az egész év folyamán a női nem szigorúan ki van ezebből a klubokból zárva. Mi természetesebb, mint hogy ennek ellensúlyozására egy egész sereg női klub alakult; és míg a férfiak pezsgő mellett mulatnak,

a nők a sokkal szelidebb thea mellett tárgyalják le — a távollevőket.

A különböző nemzetiségek közül Amerikában csak a németeknek van egy zártkörű klubjuk, az úgynevezett „daloskör”, közel 1400 taggal. Ez az egyet is, valamint az „Arion” főképp a zene művelésére alakult. Ennek a két körnek állandó vendégei a nők is. Egy amerikai polgárnak első szava vendégéhez rendszeresen ez: „Uram, engedje meg, hogy bevezessem az én klubomba!” Ez megelőzi nála a családjához való meghívást is. Ha aztán vendégének nevét beírta a klub könyvébe, másnap az egy elegáns kártyát kap, a melyben a klub

litanak; sőt talán ezéljokra és törekvésekre nézve is megtalálhatók a mását egyik-másik new-yorki klubnak a mi amerikai gyorsasággal fejlődő székes fővárosunkban is.

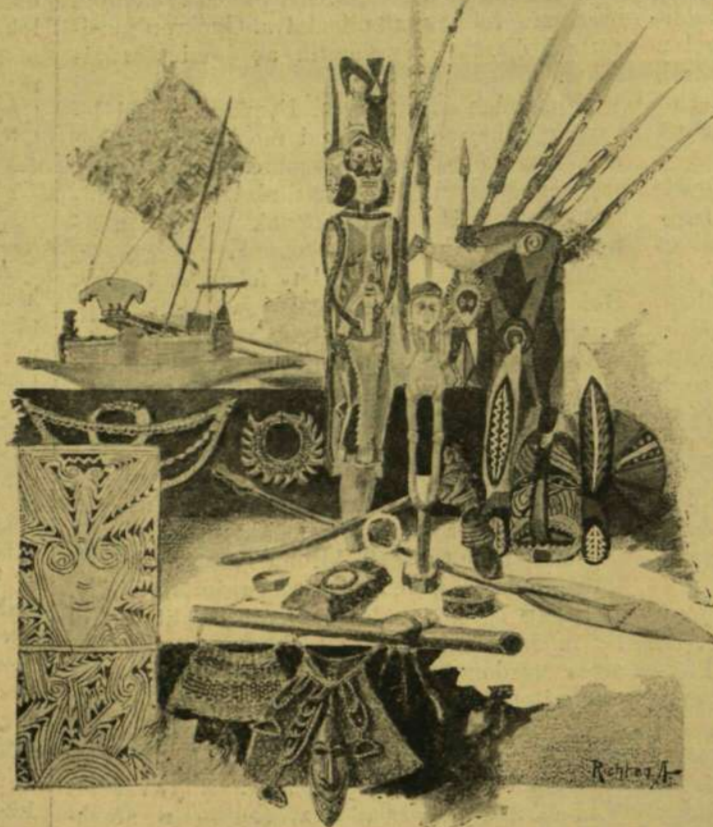
K. F.

* A legnagyobb játéka egy baltimori úrnak van, ki lakásának egyik nagy termében állított fel egy víz által hajtott művészi alkotmányt, melyben vár, szélmalom, vasut két vonattal, nyaraló, artézi kút, szélmalom, templom, fogház, hinta, zenepavilon van, továbbá fő csónakokkal, szivattyúkkal, csónakázó házzal s egész sereg emberi alakokkal, kik különféle foglalkozást folytatnak.

* A legrégebb szótár, melyről az irodalomtörténetben említés van, Pautse kínai tudósak Kr. e. 1100 körül készített nagy kínai szótára.

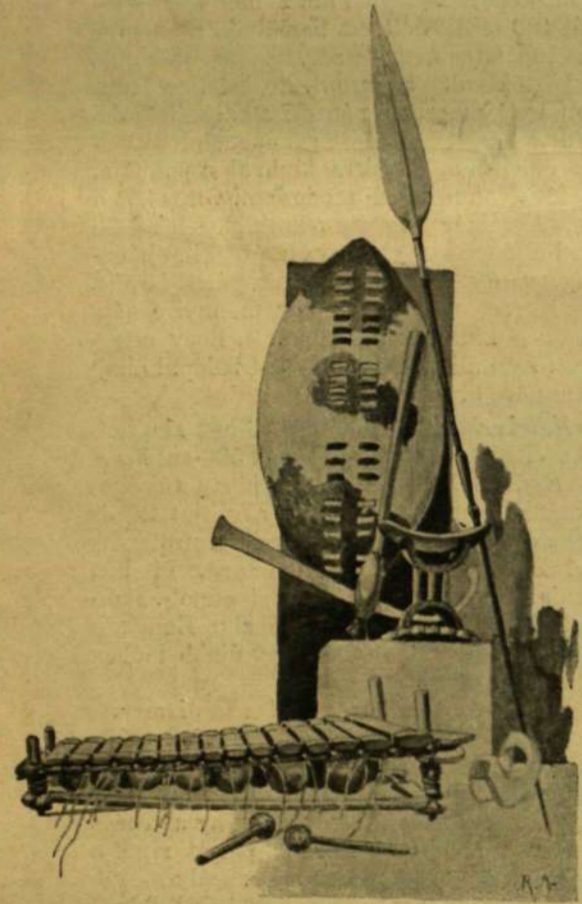
AZ INDO-KHINAI GYŰJTEMÉNYBŐL.

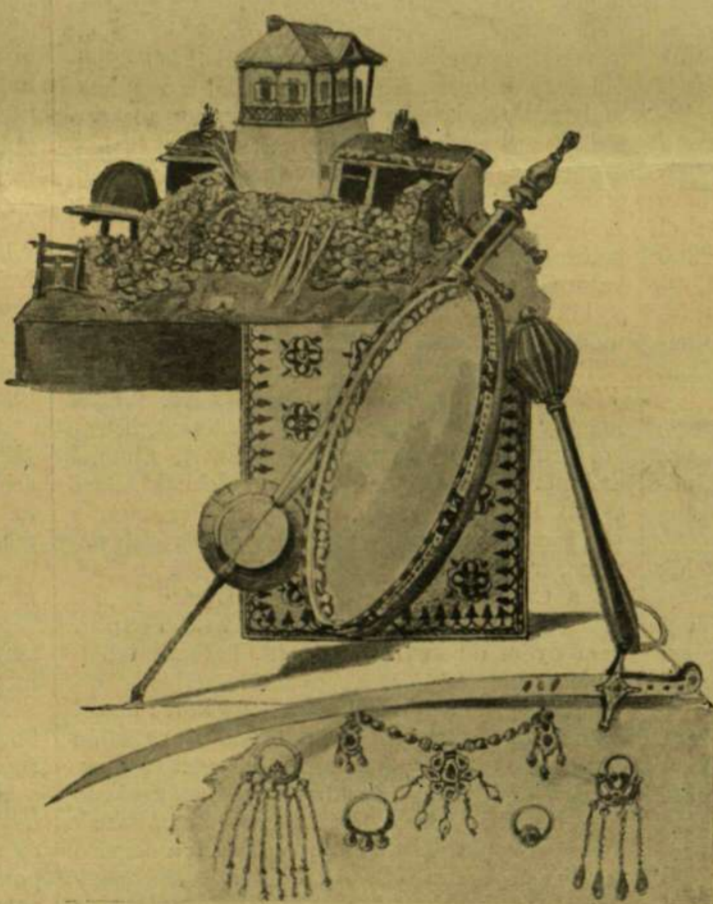
A PÁPVA GYŰJTEMÉNYBŐL.

A MALÁJI GYŰJTEMÉNYBŐL.

A NÉGER GYŰJTEMÉNYBŐL.

A KAUKÁZSUI GYŰJTEMÉNYBŐL.

A FINN-UGOR GYŰJTEMÉNYBŐL.

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM NÉPRAJZI OSZTÁLYÁBÓL.

EGYVELEG.

* Drága pillangók. A legértékesebb lepkegyűjtemény jelenleg a washingtoni természetrajzi múzeumé, mely számos szakemberrel folytatja évek óta a gyűjtéseket a világ minden részében. Rothschild gyűjteményét szintén egy millióra becsülik. Van pillangója, melyért 2000 forintot fizetett. Mivel amatőrök e téren is nagy számmal vannak, már akad egy pár hamisító is, ki a lepkeket megfesti vagy más módon igyekszik a gyűjtőket becsapni.

* Elárverezett trón. Honoluluban nyilvános árverés alá bocsátották az egykori havai királyok ékszereit s ezek között két aranytrónt s egy rendkívül értékes 6000 darabból álló sevrési porcellán-készletet, melyet egykor III. Napoleon ajándékozott az őt meglátogató Kalakaus királynak.

* Egy embernek hússal való élelmezésére vagy 20 hold föld volna szükséges. De ugyanezen területen termelt búzából már 42, burgonyából, tengeriből és rizsből 176, kenyérfából pedig 6000 ember is megélhetne egy évig.

titkára felszólítja, hogy két héten át tekintse magát a klub vendégének és gyakorolja a rendes tagok összes jogait.

Általában az amerikai klubok vendégzertete sokkal magasabb fokon áll, mint például az angoloké. Ott már egy klub tagjának csak annyi joga van, hogy vendégét legfeljebb egy ebédre hívhatja meg a klub helyiségeibe.

A mi budapesti kaszinóink ebben és egyebekben inkább a new-yorki klubokhoz hason-

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM NÉPRAJZI OSZTÁLYA.

Lapunk múlt heti számában megemlékeztünk arról, hogy f. hó 16-ika óta székes fővárosunk egy új tudományos intézettel, a néprajzi múzeummal gazdagodott. A Nemzeti Múzeum ezen új osztálya, melyet Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter személyesen nyitott meg, nemcsak igen tanulságos, hanem a maga nemében látványosságnak is beillik. Egyik fő-célja az, hogy a tanulni vágyó közönséget, különösen a földgömb különböző népeinek használati eszközeivel, s így azoknak sajtásá-gairól, valamint műveltségi állapotáról is fogalmat adjon. Másik fő feladata az intézetnek, hogy hazai népeink, első sorban a magyarságnak ősi művelődési kincsait összegyűjtve megőrizze s a néprajz bűvárainak könnyen hozzáférhetővé, tanulmányozhatóvá tegye.

Szinte felejthetetlen marad előttem, mily örömet szereztek el előtt két évvel a nagy tudós Virchow Rudolfnak, ki ezredévi kiállításunk alkalmából meglátogatót bennünket. Egy-egy székelyföldi csirke-itató vályún, a somogyi kanász cizfra faragású karikásán, egy-egy debreczeni szűrhimzésen napestig is elgelletette volna szeméit. Búcsúzásakor ezeket mondta: „Önök boldogok, mert ebben az országban még a föld színéről szedegethetik azt, a mihez mi már csak évszázados, részben idegen kulturhatások törmelékein keresztül juthatunk: t. i. népünk elhosszának tárgyi bizonyítékaihoz.”

A néprajzi gyűjtemény megalapítására még néhai Eötvös József báró tette meg az első lépést, midőn 1868-ban az országos költségen Kelet-Ázsia szigeteire induló Xántus Jánost néprajzi tárgyak gyűjtésével is megbízta.

Xántus e megbízás folytán sok érdekes dolgot gyűjtött, melyeknek aztán haza térte után ő lett az őre. A most megnyitott néprajzi gyűjteménynek a maláj és indo-kínai művelődési körbe tartozó s jelenleg öt szobában elhelyezett tárgyai nagyrészt az ő fáradozásainak köszönhetők. Az ő szerzeményei még azok a szintén ide tartozó bronz és egyéb műipari tárgyak is, melyek az iparművészeti múzeum megalapításakor ennek az intézetnek tulajdonába mentek át és jelenleg is ott vannak. A Xántus által gyűjtött néprajzi tárgyakat ideiglenesen a Múzeum természetrajzi osztályának egyik folyosóján helyezték el, összeszűfolyva 20 szekrényben, melyek csak arra voltak jók, hogy az értékes dolgok a végszpusztulástól megmentessenek.

Trefort Ágoston minisztersége idején a Magyar Nemzeti Múzeum mostani igazgatója, Szalay Imre, miniszteri tanácsos vette át a közoktatásügyi miniszteriumban a művészeti osztály vezetését, melybe a múzeumok is tartoznak. Szalay a műrégészet és művelődéstörténet emlékeinek megbecsülése iránti érzéket atyjától, Szalay Ágostontól örökölte. Hivatalos működésének egyik első ténye volt, hogy a Múzeum néprajzi gyűjteményeinek fentartására és bővítésére évi segélyt biztosított, melyet Xántus a hazai néprajz tárgyi anyagának gyarapítására igyekezett fölhasználni. A mint azonban a buzgón gyűjtött tárgyak egyre szaporodtak, a múzeumi folyosó teljesen elégtelenné lett azok befogadására; ezért e gyűjtemény kitelepítése iránt haladéktalanul intézkedni kellett.

De, minthogy alkalmas hely nem volt, a becses készletet előbb a városligeti képzőművészeti csarnokba, onnan nem sokára a királyi palota nedves bazár-épületébe, végre pedig most ismét a pesti oldalra, a Kálvin-tér szomszédjába egy nagy bérháza költöztették, mely a Lónyay- és Csillag-utca sarkán áll s melyben régebben egy ideig a József-műgyetem volt elhelyezve. Itt most 32 szobát foglal el az immár valóban megalakult Néprajzi Múzeum, melynek annyi viszontagság után, habár még mindig ideiglenesen, legalább alkalmas hajléka van. Már a Múzeumban létekor nagyobb lendület kapott e gyűjtemény ügye, mikor Xántus mellé 1894 elején igen rátermetű munkatársat neveztek ki az osztályhoz Jankó János személyében, a ki már addig is szép sikerrel foglalkozott úgy gyakorlatilag, mint az irodalomban. Ez idő óta szinte rohamossá lett a gyarapodás. Egymást érték a néprajzi osztálynak ajándéko-

MAGYAR TÁRGYAK A NÉPRAJZI MÚZEUMBAN.

zott gyűjtemények. Nevezetesen a Fenichel-féle gyűjtemény, Teleki Samu gróf két rendbeli gyűjtése, a kiállítás néprajzi falu egész készlete, Zichy Jenő gróf kaukázusi és Herman Ottó halászati és pásztoréleti tárgyai, továbbá Ribényi Antal misszió-gyűjteménye, a Bellanin-féle ázsiai gyűjtés, és az 1873-iki iparművészeti kiállítás 2000 darabja.

Xántus János elhalálozásával Jankó János került az osztály élére, majd pedig a sorok irójával s közelebb még egy újabb taggal szaporodott az osztály tisztviselő személyzete. A gyűjtemények rendezése az által vált lehetővé, hogy az intézet az ezredévi történelmi kiállítás szekrényeit megkapta és azokat a csillag-utcai bérelt épület szobái alkalmasan befogadhatták.

Az eddig 30 ezer darabból álló gyűjtemény felállítását Jankó János távolléte miatt, mint ideiglenes örök sora írója és Batty Zsigmond tisztviselő végezte.

A néprajzi múzeum megnyitása alkalmából néhány képet mutatunk be.

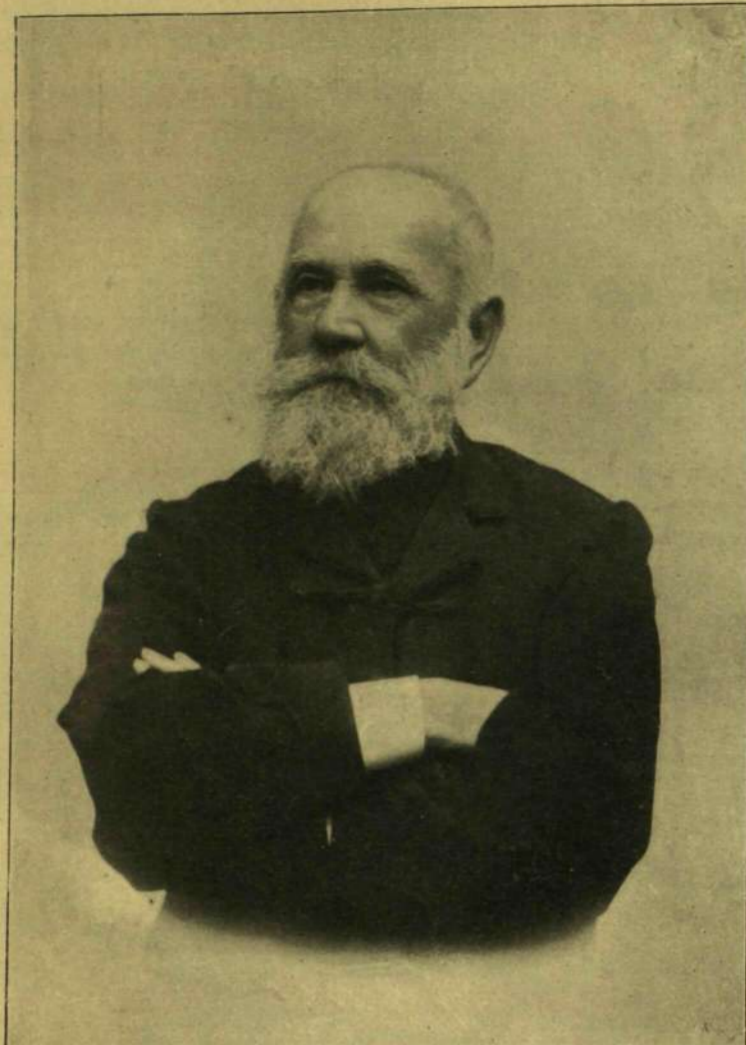
Egyik nagyobb csoporton a maláj-pápua művelődési körbe tartozó tárgyak közül két bálványalakot mutatunk, a melyek a papua és szobrai, melyeket istenekül imádnak. Nevezetes, hogy e népek még ma is a kökorszakot élik, mert ők úgy ezeket a szobrokat, mint szerszámokat olyan kőbaltával készítik, a milyen a szobrok lábánál látható. E kőbalták azt is mutatják, hogy milyenek voltak azok a neolitik, azaz csiszolt kőkorszakbeli balták, a melyeket az európai őslakók is használtak. Ezekkel a kőbaltákkal még a kemény tektonobéka hejába az afféle diszítéseket is, minőt a kép baloldali sarkában lehet látni, s mely többnyire a legkülönbözőbb módokon egymásba fonódó emberi és állati alakokra, békákra, gyíkokra, stb. bontható fel. A fegyverzet egy paj-

zsot, több nyilat és az Admirális-szigetekről származó obszidián-kő lándzsát mutat. Alul eredetien bogozott, apró kauri-csigákkal diszitett tarisznyák láthatók, az egyiket ezenkívül amulett is ékesíti. Ezek fölött van az a szerszám, mely az ősember tüzgerjesztő furójához hasonlít, de a melyet ma már csak kagyló-karperecek fúrására használnak. A képet néhány nyakék, egy új-irlandi tánc-álarc és egy halfigurával diszitett evezőlapát egészíti ki. Legfelül Bíró Lajos küldeményéből egy új-guineai hajót mutat be rajzolónk. A hajó legjellemzőbb része a felfordulást lehetővé tevő vendég-hajó, a maláj hajóépítés egyik sajátossága.

A második csoport a Nagy-Szunda szigetek művelődési világából való. Az emberi hajcsomókkal diszitett pajzs, a szigetség egész területére jellemző diszkardok (föül egy állókard, alul egy jávai kriz) mind a dájak népek azon vad szokását hirdetik, hogy mennél több emberkoponyára tegyenek szert. Ez ott a tekintély egyik forrása.

Harmadik képünkön a középső alak Gautama Buddha- királyi szobra, még pedig sziámi alakításban; mögötte egy japáni napernyő, tőle jobbra egy kínai pagoda és a földön egy legyező látható.

Zichy Jenő gróf gyűjteményéből a negyedik képen egy karacsáj házat, egy kézi tambourint, egy tollas buzogányt, egy bokharai kendőt, egy cserkesz kardot és több ékszert mutatunk be. Ötödik képünk a Teleki Samu gróf által ajándékozott masszai gyűjteményből egy pajzsot és egy lándzsát mutat. A földhöz alakú fa szerszám egy nyakvános, a mellette fekvő harcsibárd a becsuánok jellemző fegyvere. A földön heverő hangszer „marimba” néven a zambézi mentén lakó törzseknek divatozik. A hangtő falemezek rezonátoraitól kisebb-nagyobb koba-

Ellinger legutóbbi fényképe.

MADARÁSZ JÓZSEF.

kok szolgálnak. E rajzon még egy hatalmas elefántosont-karperecz látható.

A 6-ik képsorozatban a finn-ugor népek néhány használati tárgya van feltüntetve, mindannyi a korán elhunyt Pápai Károly vogul-osztyák gyűjteményéből. Közéjük a bővíző samán (pap) varázsdobja s a hozzá tartozó mystikus jelzésű dobverő látható, fölötté egy vogul férfi van téli bundában. Az emberalakkal ékített kosárka nyírfakéregből készült. A bunkós végű, csont-hegyű nyilvessző és a szán az élelmet és ruházatot szolgáltató vadászati kellékei.

Gyűjtésünk fősulya mégis a magyar hazát lakó népek, első sorban a magyarság ethnographiai tárgyainak megszerzésére irányult.

A 32 szobából tizennyet a magyar gyűjtemény tálal meg, melynek tárgyaiból képzünk egy matyó falas fogast, egy búdszentmihályi cifra szűrt, egy tulipántos ládát és székét, egy magyar motívumokkal díszített, szász eredetű vánkosszék, egy palóc és egy oláh faragott guzsalyt, egy somogyi ivó-kabakot és sórtartót, egy pillangós karikást, egy kukoriczaórló követ és borszítát, végül pedig néhány halászlé és alul balra egy tüzzel vájt zsendice merítőt mutat be.

A művelődés gyors haladtával kétségkívül rövid idő alatt végkép eltűnnek mindezen tárgyak, a mint hogy már eddig annyira e nemű okmánya elveszett népünk ősrégi kultúrájának. Mentünk meg tehát, a mi még megmenthető!

Dr. Semayer Vilbáld.

MADARÁSZ JÓZSEF.

Valóságos unikum-számba megy az a jubileum, melyet Madarász József országos képviselőnek rendeztek a minap, június 19-én sárkeresztúri, fejrmegei választói Sárbogárdon. Ötven esztendő fordulója ünnepelték annak, hogy Madarász az ő kerületet képviseli.

Ötven esztendő nagy idő, akármilyen állásban töltse is az ember, de kétszerte nagyobbak látszik, ha valaki mint képviselő töltötte el. A képviselőtöbbség többnyire ideiglenes foglalkozásnak szokták tekinteni, mely az időnkénti választások eshetőségeitől függ. A kit ma megválasztottak nagy lelkesedéssel, soha se tudhatja, nem bukik-e meg a legközelebbi választáson s gyökör kiváló politikusokkal is megesik, hogy mandátum nélkül maradnak. Madarász Józseffel ez nem történt meg soha. A sárkeresztúriak kitartottak hűségükben iránta 50 esztendőn keresztül, holott — s ez nagyban emeli bizalmuk értékét — Madarász soha egy krajczárt sem adott ki kortes czélokra, még csak zászlókra vagy kortes tollakra se.

A képviselőháznak értékes, tipikus alakjai közül való az öreg Madarász. Vezérszerepe nem vágyott, szerényen, kevesebb feltűnéssel, de annál több lelkiismeretességgel és buzgósággal teljesíti képviselői kötelességeit. Ő az első az ülésre érkezők közt s ő távozik utolsónak. Alig van ülés, a melyen — ha csak különös ok: betegség, vagy más egyéb nem gátolja — meg ne jelenne. Gyakran fel is szólal ércezen, szép hangján; nem a nagy szónokok közül való, de őszintesége, elhűsége elismerést szereznek neki politikai ellenfelei részéről is. A függetlenségi eszmének allandó lelkes híve; tüzes hazafiságában a teljes nyelvbéli purismusig megy, a midőn azt kívánja, hogy minden fogalmat magyar szóval fejezzünk ki. Ez ügyben többször föl is szólalt a Házban.

Ő a legöregebb képviselő. Egész életén át az ellenzékben volt. Ellenzék volt 1848-ban is az első magyar miniszteriummal és Kossuthal szemben is. 1861-ben a határozati párthoz tartozott, a kiegyezés után a két függetlenségi képviselő egyike volt. Azóta is ellenzékben volt minden kormányban s következetességgel vallotta elveit, melyek ma is ugyanazok, a melyeket mint egész fiatal ember Fejérmegye ülésterében s később az 1848-iki országgyűlésen hirdetett. Régi nemes családból, 1814-ben született, tehát most 84 éves. Atyja fejrmegei birtokos volt. Az 1832—33. országgyűlésben mint a távollévők követeinek egyike vett részt az akkor 18 éves ifjú, báró Majthényi Antalné helyett. Pozsonyban az országgyűlési ifjak közé kerülve, az ellenzék jeles szónokainak beszédein lelkesült. Ez időben, 1833 hűsvétján kirándulást tett két barátjával Bécsen keresztül Prágába, még pedig gyalogszerrel. Prága fekvése és környéke megtetszettek Madarásznak, de Bécs annál kevésbé, mert a mint Emlékirataiban mondja: „Bécs nekem nem tetszett. Az élénkség, a szépség, gazdagság ellenszenvemet költötte fel, mert hiszen ezek miatt szegényült el hazám; s mielőbb távoznom kívántam innen.” A negyvenes években László bátyjával együtt élénk részt vett a vármegyei életben, szervező volt az ellenzéki mozgalom. Mikor aztán ki neveztek 1848-ban a miniszteriumot s összehívták az új alapon szervezett országgyűlést, Madarász a sárkeresztúri kerülettel kapott megbízó levelet. Követte az országgyűlést Debreczenbe is, mindig az ellenzékben küzdve, mert ő a Kossuth és Szemere demokráciáját is kevesellette. A szabadságharc után fogságot szenvedett 1856-ig Kufsteinban, 1861-ben újra őt választották a hű sárkeresztúriak, 1865-ben szintén s azóta is minden választáson.

Ennek a hosszu, kitartó hűségnek választók és képviselő között volt az ünnepe a Sárbogárdon tartott jubileum. Részt vettek benne a kerület választói rendkívüli számban, a népfiából s az értelmiségből valók, nemkülönben a függetlenségi képviselők közül 12-en, köztük Kossuth Ferencz. Banderium fogadta Madarászt s kísérete a négygyűlésre, a hol az ősz honaty megatva mondott köszönetet választóinak hűségükért. Az ünnepben résztvevő képviselők közül is többen tartottak még beszédet. Az ünnepélyt nagy lakoma zárta be, melyen a felköszöntök — természetesen — többnyire Madarászt éltették. Számos üdvözlő telegramm is érkezett, valamint képviselőtársai már előbb is melegen üdvözölték ősz társukat jubileuma alkalmából, pártkülönbség nélkül, több miniszter is.

Hosszú pályáján sok nevezetes eseménynek volt tanuja Madarász s ismerte mind a férfiakat, kik hazánk legújabbkori történetében szerepet játszottak. Beöthy Ödön és Kölcsey beszédein mint gyermekifjú hevült, Lovassy Lászlóval barátságban élt, Kossuth országgyűlési tudósításait ő is segítette írni, később maga is ismeretségbe jutott Kossuthal, Szemere Bertalannal, Wesselényi Miklóssal, Vukovics Sebővel, Deák Ferenczcel és sok más kiváló államférfival.

Madarász megírta emlékiratait is egy jókora kötetben, mely 1883-ban jelent meg s ebben ugyszólván napról-napra kíséri élete folyását.

SZARVAS GÁBOR SZOBRÁNAK LELEP-LEZÉSE ADÁN.

Ada város, a hol Szarvas Gábor született, még az ezredévi ünnepélyek idején elhatározta, hogy nagy fiának, a hirneves nyelvésznek, szobrot emel Ada főterén. Az eszmét lelkes adai polgárok, első sorban Wolf József és dr. Burtik Győző, csakhamar a megvalósulásig érlelték, támogatva a budapesti szoborbizottságtól, mely Szarvasnak a fővárosban állítandó szobrára indított országos gyűjtést. A szobor, Bács-Bodrogmege és Ada város támogatásának, valamint az Adán és vidékén folytatott lelkes gyűjtésnek eredményeképp elkészült. Alkotója egyik jeles fiatal művésznök, Jankovits Gyula akadémiai szobrász.

A leleplezés ünnepére, június 19-ikére, a Magyar tud. Akadémia, a Magyar Néprajzi társaság, az országos középiskolai tanáregyesület s az Eötvös-kollegium részéről küldöttségek mentek le Adára. A megyét és Zenta városát is küldöttség képviselte. A szép számú közönség közt jelen voltak Szarvas Gábor összes hozzátartozói, özvegye kivételével, a ki akadályozva volt a megjelenésben.

Adán Latky plebános üdvözölte az érkező vendégeket, kiknek nevében Simonyi egyetemi tanár felelt. A város lobogódszében pompázott, kivált főutájára, a Szarvas Gábor-út és a közlepletek. Az adai két lap ünnepi kiadásban jelent meg.

Az ünnepélyt az adai daloskór éneke nyitotta meg. Az első szónok dr. Burtik Győző volt, a szoborbizottság lelke, a ki a szobor történetét adta elő. Beszéde alatt leleplezték a szobrot. Azután Simonyi Zsigmond tartott szép emlékbeszédet s letette az Akadémia koszorúját a szoborra. Utána Szigetvári Iván fővárosi tanár beszélt Szarvas Gábor személyes barátai nevében, találóan jellemezte a nagy tudóst, mint az erkölcsi függetlenség példaképét, ki csak egyetlen tekintély előtt szokott meghajolni, az igazság előtt. — Erre Vikár Béla a Magyar Néprajzi Társaság képviselője adta elő ünnepi ódját, melyben Szarvas Gábor életét és működését dicsőíti. Ezt az ódát, melyet az ünnepelő közönség nagy tetszéssel fogadott, lapunk mai számában közöljük. Utána Mészáros tanár koszorúta meg a szobrot a zentai főgimnázium tanári kara részéről. Végre Wolf József elnök átadta a szobrot a város hatóságának. Az ünnep a daloskór énekeivel záródott. Koszorút küldtek még: Harrer Paula úrnő, Szarvas Gábor özvegye, — az adai nők, az előjáróság, a tanítótestület, az iparos olvasókör, a szoborbizottság és „egy külföldi honleány”, a Moszkvában élő Schraderné.

Az ünnep a lehető legszebb időben folyt le. A mellszobor, a mely életsnagságot meghaladó alakban ábrázolja Szarvas, mind hasonlóság, mind pedig művészi kivitel tekintetében igen sikerült munka és sokan üdvözölték a szintén jelenlevő művészt, Jankovitsot.

Érdekes, hogy Ada és vidékének vegyesnyelvű, magyar és szerb lakossága tömegesen vett részt az ünnepben s látható nagy érdeklődéssel kísérték annak minden mozzanatát.

Az egész ünnep a maga keresetlen egyszerűségével és komoly méltóságával becsületére vált Ada városának és méltó volt Szarvas Gábor emlékéhez.

Előfizetési fölhívás.

A «VASÁRNAPI UJSÁG» a legrégebbi magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lap, újabban hetenként egy félivel bővítve, «A Vasárnapi Ujság regénytára» című állandó szépirodalmi melléklettel jelenik meg, mely, mint a föllep, szintén művészi képekkel van díszítve. — A «Vasárnapi Ujság» a női munkára és divatra vonatkozó képeket és cikkeket is ad, s félevenként művészi becsű nagy kép-melléklet, összesen több mint ezer képet évenként.

A «Vasárnapi Ujság» társalaja, a most már 44-ik évfolyamán „Politikai Ujdonságok”, mint az események hű és részrehajlatlan előadója, valódi hézagpótlónak ismert el a magyar olvasó közönség, a hét eseményeit kellő magyarázattal ellátott gondos, tömör összeállításban tárja az olvasó elé, úgy, hogy a közönség együtt találja benne mindazt, a mi a napilapokban elszórtan jelen meg, s így e lap, kivált vidéken, hol a postajárás a napi értesülést különben is megnehezíti, a napilapokat is sok tekintetben pótolja. A «Politikai Ujdonságok» állandó ingyen melléklete a «Magyar Gazda» című gazdasági és kertészeti képes lap.

Mind a két lapnak kiegészítőjeül szolgál a «Világkrónika» című képes heti közlöny, mely hetenként egy íven, számos képpel illusztrálva jelen meg.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEINK.

	egész évre	télevre	negyedévre
A Vasárnapi Ujság	8 frt.—kr.	4 frt.—kr.	2 frt.—kr.
A Világkrónikával együtt	9 . 60 .	4 . 80 .	2 . 40 .
A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok	12 . — .	6 . — .	3 . — .
A Világkrónikával együtt	13 . 60 .	6 . 80 .	3 . 40 .
Csupán a Politikai Ujdonságok	5 . — .	2 . 50 .	1 . 25 .
A Világkrónikával együtt	6 . 60 .	3 . 30 .	1 . 65 .

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» és «Politikai Ujdonságok» kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. küldendők.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Német dalok. Műfordítások, mint zeneszövegek. Csiglányi Belától. Már a cím is sejteti a mű ezéjét, de még világosabban mondja el maga a műfordító, a kötet előszavában. Sőt még további célt is említ. Nemesak dalolásra alkalmas szövegek kívánta visszaadni a nevezetesebb német műdalokat, hanem egyúttal érdeklődést akart kelteni hazánkban a műdal iránt s előkészíteni a magyar műdal megszületését. Magukról a fordításokról előszavában kissé túlságos önbizalommal emlékezik meg: «E fordítások — úgy mond — az eredeti költeményről szerkesztet dolgában egy hajszálnyit sem térnek el, mert hitem szerint, minden eltérés egy szepőlőft volna a műza arczán, a mint ez a teremteskor a költőt elbájolta. Az illető daloknak pedig, a melyeknek e fordítások szövegeit képezik, hangról-hangra, szótagról-szótagra követői. Az eredeti költemény s az eredeti dal együtt való élvezését tehát semmi döccenés nem zavarná. Az alkhű fordításra, — kivált kisebb daloknál, hol a tartalom és forma a legszorosabban összeforr — öntudatosan törekszik minden jobb műfordítónk; Csiglányi e tekintetben se nem kivétel, se nem úttörő. Elismerjük, hogy szótagról-szótagra adja vissza a dalok eredeti szövegét, de az még nem elég a műfordításához, a színt, a hangot, a kifejezések erejét és háját, a lelket is vissza kell adni — s ez e kötetben nem nagyon sikerül, vagy legalább is sokszor nem. Olykor azonban kitűzött feladatokhoz sem marad hű, s meglehetősen kiforgatja az eredeti formát. A fordító az egyes költeményeket a zenebeszerzők szerint csoportosította közli, e főcsoportokon belül a költők szerint: ilyen formán Schubert—Goethe, Schubert—Heine, Schubert—Walter Scott stb. stb.

A kötetből álljon itt mutatványul a következő költemény:

Tölke Ágoston fényképe.

SZARVAS GÁBOR SZOBRÁNAK ADÁN.

Hová?

Hallám patak csörgését,
Sziklákból mint fakadt,
A völgybe mint ontá le
Az ezüst habokat.

Én nem tudom, mi szállt meg,
Vagy ki tanácsolá:
Vándorbotommal én is
Ereszkedém alá.

Le, csak le, egyre lejjebb,
Le a patak nyomán —
S vidám csörgését mintha
Frissebbnek hallanám.

Az én utam ez vajjon?
Patakász, mond, hová?
Érzékim zuhogásod
Ugy elvarázsolá!

De ez — mit is beszéllek!
Patakász nem lehet:
Tündérek zengnek ott lenn
Bábjások éneket.

Patak szavát, oh vándor,
Kövesd, a merre visz,
Minden patak malmot hajt,
Ott tán lelsz — társra is.

A magyar alkotmányról német és francia nyelven. Ez év ápril hónapjában megjelent Berlinben «A magyar alkotmány történeti előadása» című munka, a melyet német nyelven írt meg Budapestén élő magyar hírlapíró, dr. Radó Sámuel. A könyv alig két hónap múltán, francia nyelven is megjelent E. Plon, Nourrit et Co. párisi könyvkiadóknál ilyen címmel: «A. de Bertha: La Constitution Hongroise. Précis historique, d'après le Dr. Samuel Radó.» Bertha Sándor, Párisban élő derék hazánkfiát ültette át francziába a tartalmas könyvet, mely a magyar közjogot, a magyar alkotmányt ismerteti történeti fejlődésében. A könyvből az idegen közönség világos és helyes képet nyer arról, a mit rólnak tudni érdemes művelt embernek, ha a tudás és igazság szeretete vezérli. A francia átdolgozás magyarázó jegyzetekkel és díszes kiállításban megérteti a francziákkal, hogy Magyarország nem Ausztria, nem is a tartomány, nem német, nem szláv, hanem külön alkotmányval bíró ország és külön nemzet, mely ezer év óta védte itt az európai civilizációt tatar és török

ellen. Bárcsak olvasnák is Francziországban, hol még tekintélyes lapok sem tudnak különbséget tenni Bukarest és Budapest közt, s prágai dolgokat a magyaroknak tulajdonítani. Főleg a nemzetiségi kérdést tárgyalja bőven a könyv, még pedig oly szép és kerekded, érthető alakban, hogy a francia lapok bő kivonatokat közölnek az illető fejezetből.

Festészetünk és szobrászatunk a millennium évében. Keleti Gusztáv, a mintarajziskola érdemes igazgatója, külön füzetben is kiadta érdekes jelentőségét az ezredéves kiállítás képzőművészeti csoportjáról. Keleti e dolgozata a leglekiismeretesebb tanulmányok közé tartozik. A magyar és horvát képzőművészetről számol be s a mellett, hogy jóformán minden egyes kiállítóról megemlékezik, rövid áttekintésben a magyar képzőművészet általános képét is ismerteti. A magyar képzőművészet — úgy mond — tegnapról keltezett keresztlevélével meglepően felnövekedett dísznövényül jelentkezik a világ előtt. Ezredévi kiállításunk műcsarnokában s szerteszóra a kiállításnak más helyein bemutatott termékeivel oly életképességet tanúsít s a fejlettségnek oly jelenségeivel lép föl, mely a külföldi látogatók zömét bámulatra ragadta s benn az országban a legközönyösebb szemlélet is elismerésre készítette. Majd így végzi jelentését, egy francia író idézve: «Nincs jogunk szerénykedni, mert ez el igazságtalanok lennénk önmagunk iránt!»

Magyar írók élete és munkái, Szinnyi József kir. tanácsos, a nemzeti múzeum hírlapkönyvtára öröké életrajzi munkájából megjelent az 50-ik füzet (VI. kötet 4. füzet), mely a Kláger és Koch nevek közé eső 188 irónak életrajzát foglalja magában. Az eddig megjelent 50 füzetben 10,881 irónak életrajza s munkáinak jegyzéke van felsorolva. A munka a tud. akadémia megbízásából Horthy Viktor könyvkereskedő kiadásában jelenik meg és egyes füzet ára 50 krajczár.

A nagyidai cigányok. Ezen a címen Dittrich Vilmostól irodalomtörténeti tanulmányt jelent meg Arany humoros époszárol, mely nagy gonddal szedi össze a nagyidai cigányok esetéről szóló történelmi adatokat és meséket s azt találja, hogy a cigányok hősiességét egy hiteles forrás sem bizonyítja. A történelmi tény mindössze annyi, hogy 1556-ban Ferdinánd katonái bevették Nagyida várát, melynek ura, Perényi Ferencz, Izabella pártjára állt s aztán lerombolták a várat. A nagyidai cigányveszedelmet pedig a nép képezte fűzte hozzá. A szerző ismerteti a nagyidai cigányok szereplését irodalmunkban; Arany előtt a mondát földolgozták költői elbeszéléssel, szindarabbá Katona József, Garay János, Szigligeti Ele és mások. Szerző aztán részletesen foglalkozik Arany époszával, s művét, melynek ára 1 frt. id. Szinnyi Józsefnek ajánlotta.

Paraszt drama, regény, írta Péterfi Tamás. A szerző a szabadságharc félszázados emlékének hangulatában Erdély küzdelmeihez fordul a regényfeldolgozásában, s néhány korrajzi vonással idézi vissza az ötven év előtti véres küzdelmeket. A marosvásárhelyi kereskedőnek segítették a szerzőt, hogy könyve megjelenhessen, s ezért a kötetet «a marosvásárhelyi kereskedőknek tiszteletére» ajánlotta. Megjelent M.-Vásárhelytől Adi Árpád nyomdájában. Ára 1 korona.

Gyakorlati útmutató a méhek tenyésztésére. Kezdek számára írta Bacskay Sámuel ev. ref. lelkész, a Csap vidéki méhészkör elnöke. E címmel tanulságos népszerű munkácska jelent meg, mely 20 pontba foglalva nagy szakértelemmel és ügyességgel mondja el a méhészetre vonatkozó legszükségesebb tudnivalókat. Magyarizatai s útmutatásai valóban gyakorlatiak, a szerző saját tapasztalatain alapulók, melyeket a legegyszerűbb földműves ember is könnyen megérthet és hasznára fordíthat. A 70 lapra terjedő s csinos kiállítású füzet a csapi (ungmegeyi) nyomdában látott napvilágot mint a szerző saját kiadása. A munkát, melynek ára csak 45 krajczár, ajánljuk az érdeklődő közönség figyelmébe.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A múzeumi tanács ülése. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a múzeumi ügyek intézésére külön tanácsot alakított, mely e hó 21-ikén tartotta első ülését a miniszter elnöke alatt, ki nagyérdemű nyilatkozatot tett egy új múzeum építéséről.

Wlassics Gyula miniszter üdvözölvén a tanácsokat, örömeinek adott kifejezést, hogy a hazai könyvtárak és múzeumok föfelülgető állásában olyan vezéregyéniséget üdvözölhet, mint Fraknói Vilmos püspök. Ezután a Nemzeti Múzeumnál létesítendő reformokról szölt. Szükségesnek látja, hogy a Múzeum tárlatait esti világítással lássák el, hogy a gyűjteményeket a nap folyamán elfoglalt közönség is láthassa. Ezzel kapcsolatban a rendszeres múzeumi előadások (tárlatok, fontosabb leletek ismer-

Szerkesztői mondanivalók.

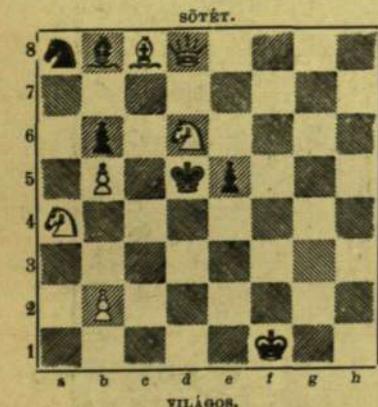
Ötven év után. Annnyira döcögős, rythmustalan, hogy nem lehet olvasni. Annak, a ki verseket akar írni, legalább is némi formaérzékkel kell bírnia.

Memento mori. Nagyon fanyar. Z. A. A költemény két első sorában sem az éinga-nak, sem a hajlongának szó nincs jól választva, nem is említhető, hogy e két szó, bár hat betű tökéletesen rimel, mégis siket rimet ad. Az is a hang-zóság rovására van, hogy a költemény első tizen-negy sora csupa alhangú rimmel végződik. Ha nem lehet is előzni a fel- és alhangú rimel váltakozását, legalább törekedni kell rá.

Enyém, Tied, Övé. A gondolat jó, helyével-közzel a kidolgozás is ügyes. Kár, hogy a két első stófa nagyon erőltet, s úgy érezzük, hogy a vers csak nyög a gondolatot, nemhogy szárnyat tudott volna belőle fújni a szerző.

SAKKJÁTEK.

2067. számú feladvány. Pospisil J.-től.

Világos indul s a harmadik lépésre matot mond.

A 2052. sz. feladvány megfajtése. Erlin K.-től.

Table with chess moves: 1. Be2-a2, 2. Ba2-a8, 3. Vh2-a2-h3, 4. V mat.

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács József. — Sándor P. — Szarvason: A főgymnasiai «Vajda önk. kör» Olvasókör. — A pesti sakk-kör.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 22-ik számában közölt képtalány megfajtése: Könnyű biztos helyről a veszélyt szemlélni.

Feloldó szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Királyi Pál-utca 4. sz.)

Szt.-Lukácsfürdő. Étterem, kávéház és amerikai bar. Helyiségeiben egész nap KATONAZENE. Étkezés teríték szerint. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. Tisztelettel Fodor L. József.

Selyem-damasztek 75 krtól 14 frt 65 krig méterenként és selyem-brocatok — saját gyárainból

„EGYETÉRTÉS“ POLITIKAI NAPILAP.

Csávolszky Lajos, 1898. XXXII. évfolyam. Kossuth Ferencz, főszerkesztő, főszerkesztő.

Az Egyetértés nem dolgozik a hatásvadászat olcsó eszközeivel, hogy megakná egyzserre, lömögényen csakhamar újra elmaradó, új előzésekkel szemben mindenkor a helyes szinten álló közleményei, gyors, pontos és minden tekintetben megbízható tudósításai által iperkedik régi, jó hírnevét mint hazánk legelső rangu napilapja állandóan fenntartani, hogy ez uton ne csak régi előzések káposlja állandóan magához, hanem közönségét új hódítások által évről-évre maradóan meg is szaporítsa.

Hogy ezt a célt elérjék, erre nézve legnagyobb támasznak a lap nagy terjedelme. Az Egyetértés egyetlen egy oldalán majdnem annyit betűt képes közölni, mint a kisebb lapok három egész oldalán s így az Egyetértés egy rendez 8 oldalos lapja annyi közleményt tartalmaz, mintha a kisebb lapok 24 oldalán jelennek meg, a mi azonban csak ünneppanapokon történik. Ilyenkor az Egyetértés 12-20 ill. 24 oldalos kiadásra jut, mely 36-60 oldalnyi terjedelmű. Illetve a kisebb alakban számlálva 36-60 oldalnyi terjedelmű. Csak a lap így nagy méretűt tessék levetni, hogy az Egyetértés mindenről oly bő és részletes tudósításokat közölhet, a melyeket egy más lap sem nyújthat közönségének. Így általánosan ismeretes, hogy az Egyetértés országgyűlési tudósításai e nemban a legközelebbiek, nemcsak a tudósítások kimerítő volta folytán, hanem amál a tárgyilaposságnál és részrehajlatlanságánál is nagyobb mértékben minden pártérdeket óvatosan elűző élvézetessé teszi. Egy másik nagy erőssége a lapnak rendkívül bő társas- és regényrovata. Az Egyetértés állandóan két kitűnő regényt közöl egyzserre, részint eredeti, részint a modern világrodalom remekeiből válogatva elsőrangú műfordítók fordításában. Az egy év alatti között regények 400-500 nyomtatott ívre, vagyis 40-50 rendez regény-kötetre rúgnak. Így 40-50 kötet regény olvasható és élvezhető ugyanannyi forint. Ha most még tekintetbe vesszük az Egyetértésnek mindenkor közléstünk kitűnőségei és elsőrangú publicisták által írott vezércikkjeit és egyéb politikai közleményeit, bő hírvortait, eredeti táviratit az ország és a világ minden részében levő saját levelezőtől, továbbá a vasárnapokint megjelenő s egy-egy szaklapot péld. «Földrajz», «Földrajz», «Mezőgazdasági» című országos hírvortokat a végül az Egyetértés legjobban informált közgazdasági, ipar mezőgazdasági rovatit és megbízható társas- és tudósításait, bátran mondhatjuk, hogy az Egyetértés a hazai sajtónak egyetlen organuma, mely az intelligens közönség minden osztályának igényeit a legteljesebb mértékben kielégíteni képes. Mindezen előnyök dacára az Egyetértés előfizetési ára a legmérsékeltőbb: 7345

Egész évrre 20 frt — Fél évrre 10 — Negyed évrre 5 — Egy hóra 1 + 80

Előfizetéseket legelőzseriben postautalványon az Egyetértés kiadóhivatalához Budapest, papnévelde-utca 8. intézendők.

Vesse, hágyhólyag, húgydara és köszvény-bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

Salvator kitűnő sikerrel rendelve les. Húgyhajtó hatású! Kellemes ízű! Könnyen emészthető! Kapható ásványvizroskodókban és gyógyszerüzletekben. A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen Budapest, főraktár Edeakuty L. urnál.

Elhízottság, csusz, köszvény, gyomorhaj, ideg-, bőr- és női-betegségek biztosan és gyorsan gyógyíthatók villamos fényfürdő, vízkúra, napfürdő és svéd gyógygimnasztika segítségével Dr. PALÓCZ IGNA CZ gyógyintézetében (rendelő-intézet) Budapest, IX., Vámház-körút 7. Rendelés: délelőtt 10-12, délután 3-5 óráig. 7770

Bőr- és szépségápolás szakorvosa med. univ. Dr. Révész Benő Budapest, Kerepesi-ut 63. sz. I. em.

24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalat alapján, gyorsan és alaposan gyógyítja az összes 7506 bőr-, ideg és nemi bajokat. Szépségi hibákat, szeplő, anyva- és májfolt, pattanás, szemölcs, részor, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás, sebék, szakszerű tanácsokkal szolgál az arc és kéz ápolására. Fejtűnő eredményt győztítja a tükös betegségek név alatt ismert összes fajtá, női bajokat a azok következményeit. Rendel: délelőtt 8-12, d. u. 3-5 és este 7-8 óráig. Levelekre azonnal válaszol. Kivánatra gyógyszeréről is gondoskodik. Minlenkor mély díkresztöl.

Legjobb és leghírnevesebb pipere hölgypor: a La VELOUTINE KÜLÖNLEGES RIZSPOR BISMUTTAL VEGETIVTE CH. FAY, ILLATSZERÉSZ, PARIS - 9, rue de la Paix, 9 - PARIS.

Megváltó gyógyszerháza Erdély Hunyad megye. Ha szereti gyermekét, használja a kitűnőnek elismert Kárpáti egészségi gyermek-lápkávet. Kapható a legjobb gyógyszerházaiban s minden nagyobb kereskedésben. 1 doboz ára 18 krajczár. Budapesti főraktár: 7553 EGGER-féle gyógyszerháza «Nadorhoz».

Üdvös tanács. Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarnál Egger biztos hatású MELLIPASZTILLAI veendő. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásnak bizonyultak 7230 Egger Szóda-Pasztilái. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerházaiban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon: «Nador»-gyógyszertár Budapest, Váci-körút 17. sz.

Tüdő betegsége, idült hurutok és tüdővész gyógyítható a teljesen ártalmatlan (örvényesen védett) Glándulen által, mely 0,25 kr. tablettákban tudományilag előkészítve (0,05 Glándulen, 0,20 tejszakor) állítatik elő. Orvosi részről a tüdő-mirigy anyag mint a jelenleg legjobb szer ajánlatik a fenti betegségeknek. A ki már minden szert eredménytelenül használt, próbálja meg a Glándulen. Dr. Dosing, Lieberose írja: Az én Glándulen-jérek hatása rendkívül meg vagyok elégedve. Az összes megbetegedési tünetek műlőben vannak. Dr. Heussmann, Cannes: Glándulen tüdővészénél és hurutnál kitűnő gyógyszernek bizonyult és jelenleg ez tekintetből az egyetlen értékes szernek. Ára 100 tablettánként 2 frt 75 kr., 50 tablettánként 1 frt 50 kr. Téssek világszerte «Glándulen»-t kerál, minden más utánzat. A hol gyógyszerházaiban nem kapható, téssek egyenesen Dr. Hofmann utóbi, Mezzana 1/Sz. vegyészeti gyárának írni. Kimerítő brotúroket és értékesítéket orvosok és gyógyítók beteg részéről kivánatra ingyen és hérmentve. 7722/b

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legújabb érvényes SAVANYU-KÚT

A női szépség fenntartására és emelésére a legkittűnőbb szer: Cornelia-arczenőcs (törvény által védve). 7706 mely az arcnak bő, meglegelőn tiszta fiatalos színt kölcsönöz a mit szemmi más szerrel előzni nem lehet. Kitiűnő szer: májfoltok, szeplők, pattanások, pórszemek (mitesser), túlvörös arc és a bőr minden tisztáltsága ellen, a sárga vagy barna arczóbort vaktó fehérré teszi. Egy kis tégely ára 1 korona. Egy nagy tégely ára 2 korona. — Ezen közkelvél szer kapható: LESZKOVÁCZ MILETA „KORONA” című gyógyszerházaiban Ó-Vérbáson (Bácska), 150. Postai megrendelésre: kint finom penderék, szappanok és illatszerek hozzászámolására ajánlhatunk. Viszonteladók kerestetnek. Főraktár Budapest: Török József gyógyszerháza, Királyi utca 12. és dr. Egger Leo gyógyszerháza Váci-körút 17.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, osikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb). Rubák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen és házhoz szállítva. Minták postafordultával. Magyar levelezés. — Svájczba kétszeres levélbőlyeg ragasztandó. HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben (cs. és kir. udvari szállító).

Cs. és kir. 4. hadtest hadbiztossága. 3.047. sz. Értésítvény. A budapesti cs. és kir. katonai élelmezési raktár számára 1898. évi október hó 1-től egész 31-éig terjedő szükségletként 2.000 métermázsza rozs és 2.900 métermázsza zab fog 1898. évi július hó 12-én, továbbá 1898. évi november hó 1-től egész december hó végéig terjedő szükségletként 3.900 métermázsza rozs és 5.700 métermázsza zab 1898. évi szeptember hó 16-án kereskedelmi szokványok alapján vásároltatni. A beszállítás az alább megnevezett raktárakban, a megjelölt részletekben és időben eszközönd, nygmint:

Table with columns: Raktárba, Augusztus közepén, Október kezdetén, 1898., Jegyzet. Rows include Rozs, Zab, Összesen.

Az 1. számú élelmezési fiókraktár a «Laposdülön», a 2. számú pedig a II. kerületi retek-utczában van. A rozs és zabnak raktárszeri minőségűnek és idej természetűnek kell lennie. Az eladási ajánlatok az 1898. évi augusztus havában szállítandó rozs és zab mennyiségére nézve 1898. évi július hó 12-én és az 1898. évi október havában szállítandó rozs és zab mennyiségére nézve 1898. évi szeptember hó 16-án levélalakban, legalább tízennegy napi inepgond tartalmazva, 50 kros bélyeggel ellátva, mindenkor legkésőbb délelőti 10 óráig a cs. és kir. 4. hadtest hadbiztosságnál Budapestben (Budán, hadtestparancsnoksági épület) nyújtandók be. Az ajánlatok lepecsételve s a borítékon: «Szállítási ajánlat rozs és zab» jelzettel felirattal ellátva legyenek. A fennteltet szükségletek beszállítására nézve a katonai élelmi cikkeknek tözsd-n kívüli kereskedelmi szokás szerint eszközöndő vételeknd az ezen ügylet számára Budapestben 1898. évi június 1-én hivatalosan kiállított és a hadbiztosságnál betekinthető szokvány-füzetben foglalt határozványokon kívül, még a következő határozványok is mervadók: 1. Az átadás előtte a kineztári raktárakban eszközöltetik. Ezen kívül a kiret szükséglet mennyiségek részének szállítására is ajánlatok tehető (részlet ajánlatok), és pedig a kívánt beszállítási határidő megjelölése mellett, lefelé egészen szűk méterezésig. A kineztár fenntartja magának a jogot, csak egyetlen egy cikket is, avagy mennyiség-részeket, az ajánlott mennyiségek helye mindenkor megjelölendő. Hógha a szállítást a katonai díjazás kedvezménye igénybe vétetik, akkor a származás a vétel helye szerint kitüntetendő. Különbő terményű gabona a vétehből ki van zárva. A raktárszeri minőségre megállapított legkisebb súlynál nehezebb zabert vagy kenyérré való gabonáért kárpótás nem engedélyeztetik. A kineztári zsákoknak kölesben adása csak a zsákoként naponta megállapított 2/3-uk kölesűdj fizetése mellett engedetik meg. A bevásárolt bizottság előtt ismeretlen vállalkozók kötelesek az iránt intézkedni, hogy a megbízhatóságukat és vállalkozásukat igazoló és a kereskedelmi és ipar-kamara, esetleg gazdasági egylet részéről kiállított bizonyítványok, közvetlenül a hadtest hadbiztossághoz beklüdennek. Vállalkozó részéről óvadék fejében az ajánlati cikkek értéke után számított 10%-ny pénzösszeg lefizetendő, a mely az ügylet megkötése után legkésőbb 5 nap alatt letétmennyezendő. 2. A beszállítandó zab és rozs árának kifizetése a szállítás után mindjárt eszközöltetik. 3. A szállító által a kötelevényben határozottan fulemlitendő, hogy a vételügylet lebonyolítása az e vétehből a katonai élelmezési cikkeknek kereskedelmi módon való szállítása iránt, 1898. évi június hó 1-ről kelet és előtte teljes tartalmában ismeretes szokványfüzet szerint eszközöltetik. 7757 4. A szükséges nyugtábelvegek után felmerülő költségek a hadsereg igazgatását terhelik. Budapest, 1898. június hó 1-én. A cs. és kir. 4. hadtest hadbiztossága.

ÉRTESITVÉNY. Vonatközússal az 1898. évi június hó 1-én 3.047. szám alatt kelet Értésítvényre közlirre tétetik, hogy a f. é. július hó 12-én tartandó ajánlat tárgyalásánál, ajánlatok a f. é. szeptember hó 16-án tárgyalásra kiirt gabona mennyiségekre is át fognak vétetni. Budapest, 1898. évi június hó 14-én. A cs. és kir. 4. hadtest hadbiztosságtól. (Utányomat nem díjazatik.)

SIÓFOK-FÜRDŐ a Balaton mentén. A «Siófok» Balaton fürdő részvénytársaság szállodáinak szobái a társaság siófoki irodájában előjegyezhetők. Három modern berendezésű szálloda. A Központi szállodában szobák 120-150 forint idény-áron kaphatók. Siófok fürdő rendkívül jó fekvése, a fürdő finom fővénytalaja és idegedző hullámvérese, a gyönyörű park és parti sétány, valamint azon kényelem, mely a mai kor igényeinek megfelelően a társasági fürdőtelepen fellélhet. «SIÓFOK» FÜRDŐTELEPET Magyarországot leglátogatottabb fürdőhelyei sorába emelték. Uri ellátás. — Csulnakázás, lovagló és kerék-pár-pálya, lawn tennis, hangversenyek, táncszertélyek, katonai- és cigányzene, bel- és külföldi mindennemű hírlapok stb. — Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk. 7734 «Siófok» Balaton fürdő részvénytársaság igazgatósága.

Anyák! Mielőtt gyermek-kocsiat vennének, tekintsetek meg, vagy hozzást maguknak ingyen és hérmentve egy képes árjegyzéket az én higiénikus, fekvésre és lélekre átváltoztatható kocsjárainról, a melyeknek belső felszerelése leveleztető és mosható. 7604 BAUMANN L. szabadalom-tulajdonos Bécs, VI.2. Millergasse 6. Értékellen utána-utó vásárlástól óvakodni kell. Csak akkor valódi, ha az itt látható védjegy a kocsifejében van. Billige Briefmarken. Préalitete gratis sendet August Marbe, Bremen. 7629 7585 A ki (eokör-) Epilepsiában és más ideges állapotokban szenved, kérjen arról szóló levelet. Kivánatra ingyen és hérmentve megküldi a Schwaben-Apotheke, Frankfurt a. M. A leginomabb díszített porcellánból. Ez a 26 tárgy azelőtt 30 frtba került és most 6 frt 70 krt nyi csekély összegért kapható. 12 személyre való (tehát minden kétszeresen, teljes 28 drb) ára csak 18 frt 60 kr. Továbbá 6 személyre való kávé-készlet 3 frt 20 kr. 6 téska 3 frt 50

Wien, II/3, Rembrandtstrasse 19/I. HIRSCHBERG A. fűgyöngkőnl, törv. bejegyzett kivitelű cizgnél kapható

dr. SPITZER-féle arcztisztító kenőcs dr. SPITZER-féle borszépitő szappan Budapest, Király-utca 12. sz. Török J. gyógyszerháza.

WALLA JÓZSEF mozaik-és cementáru-gyára építési anyagok raktára Budapest, VII., Rottenbiller-utca 13.

Mennyezet nád-szövet-raktár (Stuccatur-Rohrgewebe) Gyáriraktára a Gartenau Portland cement vízálló-mész-gyárnak.

KIRÁLYNŐ-ARCZGRÉME,
legjobbnek ismert arczszépítő a vilagon.

Ezen arczgrém a legújabb idők alatt elismert az arczról minden börtintőlanságot, u. m. szepőt, pőszes, mészert stb. a színt felfehéretre és idétér lenni. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely 70 kr., királynő-grém szappan 1 drb 50 kr. — Királynő-hágygpor fűsz. róza és krém szomban 1 doboz 70 krajczár. Székül. 7721. dési főraktár:

Temesváry József
Angyal-gyógyszertára
Zombor, Jókai-tér 2.
Budapest Török József gyógyszer-tárában, Király-utca 12. sz.

Allamiasg kedvezményezett gazdare beret-de-eti első magyar

Torony-óra-gyár 7615

Máyer Károly L. utóda Müller János Budapest VII., Kazinczy-utca 3. sz. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

7712 **KESSLER-féle**
MAGDA-HAJKENŐCS

dermatologiai-terapeutikus alapon nyugvó összetételénél fogva az elismert legjobb szer korpa ellen, ugyszintén hajkihullás ellen.

Magda-hajkenőcs több év óta kipróbálva, teljesen ártalmatlan, a hajnövést előmozdítja és mint kitűnő óvszer a gyakran előforduló hajbetegségek ellen, még gyermekeknek is használatra legjobban ajánlható. 1 tégely ára 3 korona. 7587

Főzetküldési raktár: **KESSLER REZSŐ-nél** gyógyszerész Gyertyámos, (Torontál vármegye).

Raktárak a következők: Budapest: Török József, Király-utca 12. Dr. Bónai E. sz. Városház-tér 7., Raditz Robert, József-körút 64. Pozsony: Czollner Vincze, Lőrinczkapu-út. Miskolc: Baurch Gyula. Székes-Fehérvár: Say Rudolf. Szeged: Barcsay Károly. Debrecen: Mihálovits Jenő. Arad: Földes Kelemen. Temesvár: Theodor Albert, Veresöz: Kúchler Béla. Karánsebes: Müller F. Jakab. Nagy-Szeben: Molnár örökösai. Brassó: Jekelins Nándor, Kelemen Ferencz. Szász-Régen: Wermescher Emil.

„A világ legjobb sámfája“
FÖLDVÁRY IMRE

rőrü dívat és fehérnemű raktárában. párja **frt 1.50**

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 11. sz. és VIII., Kerepesi-út 9. 7719

Férfi ingek, Jäger-áruk, vadász és sport-cizkék dús választékban kaphatók. Kesztyűk és Nyakkendők.

LUSER L.-féle turista tapasz.

Biztosan és gyorsan ható szer, tyukszem szemölcs és talp, valamint a sarok bőrkeményedési, tolvábbá mindennemű bőrelszarusodás, ellen. A hatás ért jótállás vállalatik.

Központi széküldési raktár: **SCHWENK L.** gyógyszerész **MEIDLING - BÉCS.**

Csak akkor valódi, ha minden használati utasítás és minden tapasz a mellette védjegycyél és alóissal el von látva, azért is erre ügyelni kell. 7670

Gyógyszertárakban vásárlandó.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. szám **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-tárában.

BEM és PETŐFI

Nagy körkép a szabadságharczról

Festette: Vágó, Styka, Spányi. 7680

Látható reggel 9 órától. Este villamos fényvel.

Aréna-út 70. Városliget. — Belépődij 50 kr.

MATTONI-FÉLE
ERZSÉBET-SÓSFÜRDŐ
BET **BUDAPEST**
KELENFÖLD

Idény május 1-től szept. végéig.
Keserű források. Ivó és fürdőgyógymód.

A gyógyhely fürdői, esetleg ivóforrások kitűnő eredménnyel alkalmazhatók: 1. Bármínó okok folytán keletkezett lobos izadmányoknál. 2. Női bajoknál, különösen metritis chronicánál; méh kiemel és hashártyalob után visszamaradt izadmányoknál; a méhnek helyzetváltozások, nemkülönböztetve daganatok által előidézett izgatottsági tüneteknél; hurutos állapotok és tisztulási zavaroknál stb. 3. Az alhasi szervek bántalmainál: máj-bajok, szokványos székrekedés, stb. Zsirkórnál. 5. Közvényynél, stb.

FÜRDŐ-ORVOS: DR. BRUCK JAKAB, az orsz. közegészségi tanács r. k. tagja.

Egészséges fekvés, fél órányira a fővárostól, kényelmes lakások, jó vendéglő, sene, kád- és márványfürdők, különféle ruhanyakozások. — Rendes társasági-közlökedés.

A kocsik állomási helye: Ferenoz József-tér, a régi Lloyd-épület előtt.

A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosítással szivesen szolgál

Mattoni és Wille
Budapest.
7125

Soha nem remélt jó érzet!
Nyári gummiczipők.

Párja barnában vagy feketében 1 ft 60 kr. A lábtalp hossz-mértékére teljesen elegendő. Utánvételel küldi. 7730

F. NASKE
Prága, Pořic 41.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ.

Winterhalter Ferencnek a király Ő Felsége dolgozó-szobájában levő 1864. évi festménye.

Első es. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában).

Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katon. i. intézőségek, vasutak, ipari-bánya, és gyári társulatok, építési vállalatok, éj-tomesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mézben feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállíthatnak, és a mi a festék szürtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel. — **Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.** 7645

A női szépség

emelésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegyítés és szírmentes készítmény a 7502

Margit Crème.

Rövid idő alatt sejtet szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mit-esser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczókat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is tőde bájos arczsint kölcsönöz, ára 50 kr., nagy 1 forint.

Margit hágygpor 60 kr, 3 szinben. Margit szappan 35 kr. Margit fogpép (Zahnpaste) 50 kr.

Készítő FÖLDES gyógyszer-tára, Aradon Deák Ferencz-utca 11. sz.

Főraktár: **Török József** gyógyszer-tára, Budapest Király-utca 12.

A Magyar Asphalt részvény-társaság

Budapest, Andrassy-út 30.

elvéllalja jótállás mellett legolcsóbban asphalt-burkolatok fektetését és 7634

nedves lakások, pinczék, stb., gyökerek szaraztatételét.

☎ **Telefon.**

Szépség és egészség.

Korunk főnyalvájja **az idegesség** és vértelenység, melyből számtalan kör származik. Ez ellen pedig legbiztosabban hat a **vasas chinabor**

1 üveg 1 frt 20 kr., 5 üveg franco küldve 6 frt.

Sherryvel van készíve és minden használati utasítás és vasat tartalmazza.

Kinek van szeploje? **Ezrek mennek Carisbadba** vagy bármí folt, vagy pattanás az arczon? Az teljes biztonsággal fordulhat annak elűntetése végett a **világhírű Serail arczkenőcs**hez, mely nemcsak eltávolít mindenféle börtintőlanságot, hanem az arczbört valótó fehérré, tisztává és fűdáv teszi. 1 tégely ára 70 kr. Arczpor hozza 3 szinben 70 kr. Postán franco küldve 1 frt 5 kr. Szappan hozza 1 drb. 30 kr.

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerész Aradon.

Kapható Budapest: 7490

Török József gyógyszer. urnál és minden magyarorsz. gyógyszer-tárában.

6 arany, 18 ezüst érem; 30 dísz- és előismerő oklevél.

Kwizda-féle

Restitutionsfluid

es. és kir. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy üveg ára 1 frt 40 kr.

35 év óta használják udvari istállókban, nagyobb katonai és polgári istállókban, nagyobb megerősítések előtt erősítik, ilyenek után az erő visszaszerzésére; továbbá rándulásoknál, az izmok meredtsége esetén sőt a lovakat a trainingben erőpróba képesíti. Valósi minőségben csak fent látható védjeggyel ellátva kapható Ausztria és Magyarország összes gyógyszer-táráiban és drogeriáiban. Főraktár:

Kwizda Ferencz János.

es. és kir. o.-m., román kir. és bolg. fejed. udv. szállító, ker. gyógyszer-tára, Budapest 7660 Kornisburgban, Bécs mellett.

Szeplő!

májfolt, bőrhámlás, bőrtkák, (Mit-esser) pattanás eltűnik a **Kwizda-féle Mirras** crémje által azon-nal finomító szé-pítő, kézi és arczre me t. 1 frt.

3 kiállítási kitüntetés. Zsirtalan és ártalmatlan.

7668

Készít, széküldési az **Apostol** gyógyszer-tára, Budapest József-körút 64. d.

LOHSE-féle
LILIAM-RIZSPOR

rendkívül finom, bársonyszerűbb, tömöttebb és takarékosabb valamennyi Poudre de riz és száros rizspornál, a bőrhöz kitűnően s láthatatlanul tapadó. Ugy nappalra mint este.

Fehér és rózsaszinben szókék számára, **sárga (rachel) barnák** számára; doboza 2 frt. 7069

Vételel mindenkor a teljes czégre kell ügyelni:

GUSTAV LOHSE BERLIN, 45. Jägerstrasse 46.

kir. udvari illatszerész.

Kapható Ausztria-Magyarország valamennyi előbbkelő gyógyszer-tára és illatszerésztében.

27. SZÁM. 1898.

BUDAPEST, JULIUS 3.

45. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és f egész évre 12 ffrt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt | félévre — 6 • Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG | egész évre 8 ffrt félévre — 4 • Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK | egész évre 5 — félévre — 2.50 Külföldi előfizetésekhöz a postallag meghatározott vitéljú is csatolandó.

AZ ELSŐ MAGYAR NÉPKÉPVESELETI ORSZÁGGYÜLÉS MEGNYITÁSA.

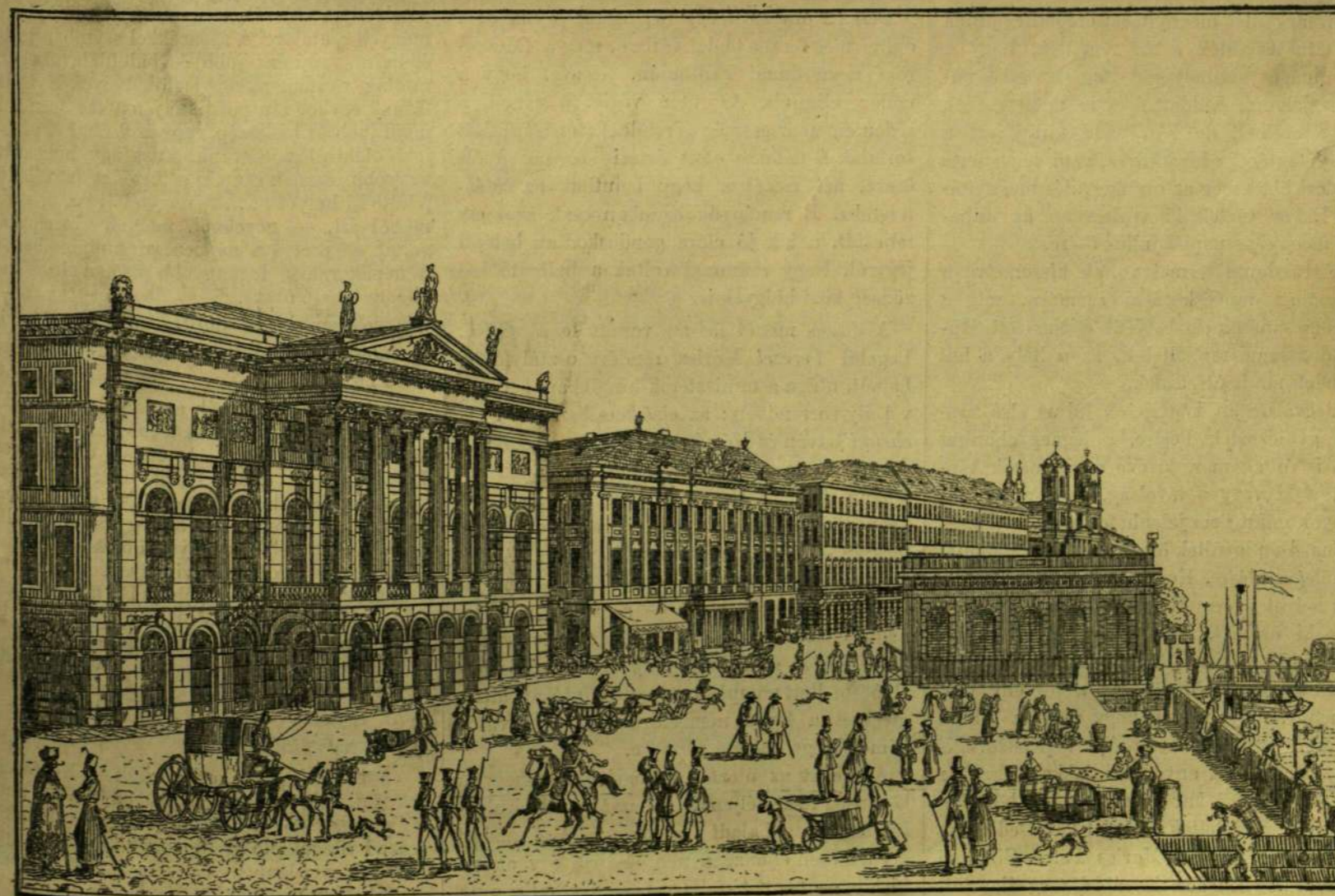
1848 július 5.

AJELEN ÉV az 1848-ra való emlékezések esztendeje. Megünnepeltük márczius tizenötödikét az évfordulóhoz méltó lelkesedéssel, törvényben örökitette meg — királyával egyetértve — a nemzet az alapvető 1848-iki törvények szentesítésének napját. Csaknem minden nap jubiláris nap ebben az esztendőben, mert az 1848-ki események gazdag sorozatából mindig akad egy-egy, melyre az emlékezés felhívja figyelmünket.

A legnevezetesebb s hatásaiban legfontosabb események egyikének van évfordulója július 5-ikén. Ezen a napon nyitotta meg a népképviseleti alapon összegyűlt első országgyűlést V. Ferdinánd király meghatalmazott helyettese, *István főherczeg nádor*. Nevezetes nap ez hazánk történetében. A nemzet megújodását, különböző elemeinek egybeolvadását, folszabadtott erőinek érvényesülését, az «egyenlőség, testvériség, szabadság» hármas jelszavával meginduló nagy korszak kezdetét jelenti. A nemzetiségi és nyelvbeli, a hitfelekezeti, a születési, rang, osztály és vagyon szerinti különbségeket eltörölte az Európán akkor végig áramlott demokrata szellem. Megszüntette a kiváltságos jogokat,

meg a különleges terheket; jogot, terhet megosztott igazságosan az ország összes polgárai között; nem volt többé adómentes nemes ember, és nem többé jobbágy, a kit röghöz kötnék, emberi méltóságától megfosztanak. Nemzeti, az osztráktól független, de a nemzetnek felelős kormány lépett az ügyek élére, s a mi után oly hosszú időn át epedett a magyar: maga lón urává a maga sorsának.

«A magyar hő vágya teljesült — írja az 1848-ki hivatalos lap, a *Közlöny*. — A nap, melyre a nemzetgyűlés meghivatott, megjött. E nemzetgyűlés kezeiben van az önmegmentés s fentartás reményhorgonya; van-e hát min álmélnokdni, hogy százezrek, sőt milliók sóvárogtak

A redoute.

Az «Angol királynő» szálloda.

A görög-keletiek temploma. Dunagőzhajózási állomás.

A hajónád.

A PEST VÁROSI REDOUTE ÉS AZ AL-DUNASOR 1848-BAN.